

PRZEGŁĄD

UNIWERSYTECKI

Rok XV

lipiec-sierpień 2003

Nr 4 (84)

Biuro

Współpracy z Zagranicą

**Biuro Współpracy
z Zagranicą informuje o
programach studiów zagranicznych
instytucji naukowych, wakacyjnych
kursach językowych, stypendiach
zagranicznych. Zajmuje się także koordynacją
i organizacją wyjazdów naukowych pracowników
i studentów w ramach edukacyjnych programów
naukowych Socrates/Erasmus i Ceepus.
więcej na str. 4**

Spis treści

Temat numeru
- Współpraca i wymiana
międzynarodowa

Biuro Współpracy z Zagranicą	4
Program SOCRATES/ERASMUS	5-6
Szkoła Letnia Języka i Kultury Polskiej KUL	7-8
Lublin 2003	8
Rektorzy polskich uczelni w Lublinie	10

Z życia studentów

Wybory do Uczelnianego Samorządu Studentów KUL	12
Wywiad z Pawłem Świdorskim – nowym Przewodniczącym USS KUL	13-14
PEDAGOG ROKU 2003	14-15
Srebrny medal koszykarzy AZS KUL	15

Z życia uniwersytetu

Z pamiętnika pracowników Działu Toku Studiów...	11
Kalendarium	16
Z obrad Senatu	16
Podyplomowe Studium Duchowości Katolickiej w Instytucie Teologii Duchowości KUL	17
Więksi i mniejsi prorocy Europy Środkowej i Wschodniej	18
Nagroda Naukowa Imienia Ireny i Franciszka Skowyrów za rok 2003	20-21
Nagroda miasta Lublina za upowszechnianie kultury w roku 2002 dla Profesora Władysława Panasa	22
Nagroda im. Włodzimierza Pietrzaka dla Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego	22
Koncerty Chóru KUL w RPA	23
Doktoraty w roku akademickim 2002/03	24-26

Wakacje. Na większości uczelni oznacza to puste korytarze i sale wykładowe, zamknięte biblioteki. U nas, również opustoszały dziedziniec i brak malowniczo upozowanych grup studentów pod magnolią. Leniwe pulsowanie wewnętrznego życia Uniwersytetu: pracują niektóre agendy, dziekanaty, administracja.

Są tacy, dla których wakacje stanowią nie koniec, ale początek lub kontynuację całorocznej działalności, okres najbardziej pracowity i absorbujący. Biuro Współpracy z Zagranicą, o którym w tym numerze sporo piszemy, przez cały rok gromadzi i upowszechnia informacje o stypendiach zagranicznych, pomaga pracownikom i studentom we wszystkich sprawach związanych z wymianą międzynarodową. Także w wakacje służy pomocą i gromadzi oferty stypendialne na przyszyły rok akademicki.

W wakacje nasz Uniwersytet odwiedzają również osoby, które - choć już dawno wyrosły z wieku powszechnie kojarzącego się ze studiami - chcą pogłębiać swoją wiedzę w formie oferowanej przez Szkołę Letnią Języka i Kultury Polskiej KUL. Od trzydziestu lat Szkoła proponuje obcokrajowcom wakacyjne kursy językowe, wzbogacone o wykłady z historii, kultury i tradycji. Trudno o lepsze działania promocyjne.

Wreszcie dla wielu młodych ludzi wakacje to początek nie tyle zastużonego wypoczynku po trudach zmagania maturalnych, co jeszcze trudniejsza batalia o indeks na upragniony kierunek studiów. Z radością obserwujemy rosnące zainteresowanie naszą uczelnią. W tym roku odnotowaliśmy rekordową liczbę kandydatów na studentów – 6687 osób ubiegało się o przyjęcie na 2190 miejsc. Gratulujemy tym, którym udało się dołączyć do uniwersyteckiej wspólnoty. Przed nimi daleka droga: muszą ukształtować swoją osobowość, dojrzeć, znaleźć własne ścieżki rozwoju nie tylko intelektualnego, ale i duchowego. Piszemy o pedagogach roku – to również oni prowadzą ku rozwojowi, według słów Klemensa Aleksandryjskiego, „jak wódz kieruje oddziałem zatroskany o ocalenie żołnierzy, a sternik kieruje okrętem z zamiarem ocalenia żeglujących”.

Silnych wiatrów, dzielni żeglarze!

Przegląd Uniwersytecki

Wydawca: Katolicki Uniwersytet Lubelski
Rada programowa: ks. Andrzej Szostek,
Andrzej Budzisz, ks. Stanisław Wilk,
Agnieszka Kijewska
Zespół redakcyjny: Beata Górka (red. naczelny),
Katarzyna Bojko, Anna Kowalczyk, Ireneusz
Marciszuk (foto), Roman Czyrka (foto)
Adres: Al. Racławickie 14, pokój 101, 20-950
Lublin, tel./fax (081) 445 41 01
Druk: Gaudium, Lublin
Nakład: 2000 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania
tekstów i zmian tytułów, nie zwraca także
materiałów niezamówionych

Beata Górka
redaktor naczelny

Niemal każdy aktywny naukowo profesor, czy też student dbający o uatrakcyjnienie swojego CV poprzez wpisanie do niego stypendialnych wyjazdów zagranicznych, z pewnością zna Biuro Współpracy z Zagranicą KUL. Gdyby jednak wśród grona studentów i pracowników naukowych KUL znalazł się ktoś, kto Biura jeszcze nie poznał, z pewnością zainteresuje go kilka informacji na temat tego, czym zajmuje się ta jednostka i w jaki sposób może pomóc w rozwoju naukowym.

Biuro Współpracy z Zagranicą

Punkt informacyjny

Biuro Współpracy z Zagranicą posiada informacje o programach studiów zagranicznych instytucji naukowych, wakacyjnych kursach językowych, stypendiach zagranicznych. Najczęściej to właśnie ten ostatni punkt zachęca studentów i pracowników naukowych do odwiedzenia Biura. Z szerokiej oferty stypendialnej zainteresowani wybierają - wyjazd w ramach programu międzynarodowego (jak Socrates/Erasmus czy Ceepus), wyjazd w ramach wymiany z uczelnią partnerską KUL, bądź też korzystają z ofert stypendialnych kierowanych do polskich uczelni przez różnego rodzaju fundacje czy instytucje naukowe.

Aby zachęcić studentów i profesorów do korzystania z zagranicznych stypendiów, BWZ organizuje spotkania informacyjne połączone z multimedialnymi prezentacjami ofert stypendialnych. Podczas takich spotkań można dowiedzieć się szczegółowo jakie istnieją możliwości wyjazdu za granicę, jakie wymagania należy spełniać, z jakimi formalnościami należy się liczyć podczas procesu rekrutacji. Także na stronie internetowej Biura (www.kul.lublin.pl/dwz/aktualnosci.html) umieszczona jest baza danych o stypendiach, zawierająca m.in. bieżące oferty stypendialne. Ponadto osoby zainteresowane stypendiami mogą poszukać informacji bezpośrednio w Biurze, zagłębiając się wpekątach segregatorach skrywających pożądane oferty stypendiów zagranicznych. Oferty zagraniczne cieszą się dużym zainteresowaniem, a rosnąca z roku na rok liczba osób wyjeżdżających za granicę jest tego dowodem.

Stypendia zagraniczne

W przypadku wyjazdów w ramach edukacyjnych programów międzynarodowych (Socrates/Erasmus, Ceepus), czy też w ramach umów bilateralnych, wyboru kandydatów, którzy na stypendium pojadą, dokonuje się w KUL. BWZ aktywnie uczestniczy w procesie naboru – przyjmując formularze zgłoszeniowe kandydatów i organizując rozmowy kwalifikacyjne. Stypendyści

wybrani przez Senacką Komisję ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą mogą liczyć na wszelką pomoc BWZ w organizacji ich pobytu w uczelni zagranicznej: począwszy od formalności wizowych, a na znalezieniu zakwaterowania kończąc. Inaczej jest z ofertami stypendialnymi kierowanymi przez prywatne instytucje czy fundacje. W tym przypadku rola BWZ ogranicza się do udostępnienia wszelkich informacji o ofercie – jednakże to, czy studenci pojadą na stypendium i czy poradzą sobie z formalnościami związanymi z pobytem za granicą, zależy przede wszystkim od ich aktywności i zaradności.

Organizacja pobytu gości zagranicznych

Praca BWZ nie kończy się jednak na organizowaniu wyjazdów naszych studentów i profesorów. BWZ zajmuje się także organizowaniem pobytu gości zagranicznych: wykładowców goszczących w ramach umów międzyuczelnianych, stażystów przyjeżdżających na krótki okres (maksymalnie do 1 roku) a także profesorów przybyłych z wykładami gościnnymi, czy na konferencjach naukowych. Zainteresowanych odbyciem stażu w KUL pracownicy BWZ kontaktują z profesorem, który pełniłby funkcję opiekuna naukowego, zapewniają obsługę administracyjną i finansową, służą wszelkimi informacjami, jakie wydają się niezbędne obcokrajowcom

podczas pobytu w Polsce. Profesorom przybyłym na zaproszenie władz KUL Biuro organizuje pobyt, tj. zajmuje się zapewnieniem zakwaterowania i żywienia, wypracowuje plan spotkań ze studentami oraz z pracownikami naukowymi KUL, a często też dba i o dodatkowe atrakcje, uprzyjemniające gościom wizytę w KUL (np. wycieczki po Lublinie i okolicach).

Współpraca z Kołami Przyjaciół KUL

Innym bardzo ważnym zadaniem BWZ jest koordynacja współpracy przedstawicieli Uniwersytetu z Kołami Przyjaciół KUL w Australii, Francji, Kanadzie, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych. Właśnie we współpracy z BWZ opracowywana jest trasa wizyt delegatów Rektora KUL w tych krajach. Także stypendia fundowane przez naszych Przyjaciół, jak np. wyjazdy studentów na kursy językowe do Londynu i Paryża, koordynowane są przez pracowników Biura.

Promocja KUL

BWZ przyczynia się też do promocji naszej uczelni poza granicami kraju. Przygotowujemy m.in. angielską wersję informatora o KUL, który następnie przesyła do ważniejszych uczelni światowych. Ponadto wydaje Przewodnik dla studentów zagranicznych, specjalnie dla zainteresowanych studiami w KUL

w ramach programu Socrates/Erasmus, zachęcający obcokrajowców do wyboru właśnie naszej katolickiej uczelni. BWZ koordynowało także wdrażanie ECTS w naszej uczelni, wydając z funduszy Socrates/Erasmus pakiety informacyjne ECTS poszczególnych instytutów oraz zamieszczając w internecie ich angielską wersję. BWZ odpowiada także za angielską wersję strony internetowej naszej uczelni, dzięki której do KUL trafiają coraz liczniej obcokrajowcy. Aby uatrakcyjnić ofertę zajęć na naszej uczelni i jeszcze bardziej zachęcić cudzoziemców do podjęcia studiów w KUL właśnie z inicjatywy BWZ od ubiegłego roku na wielu kierunkach prowadzone są wykłady w języku angielskim (www.kul.lublin.pl/dwz/uk/lectures.html). Z oferty tej korzystają nie tylko stażyści obcokrajowcy, ale także polscy studenci KUL, łącząc zdobywanie wiedzy z podnoszeniem swych kwalifikacji językowych.

Obsługa administracyjna

Praca Biura to szeroko pojęta współpraca z zagranicą. Biuro pomaga profesorom KUL w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych, a często samo też wychodzi z inicjatywą nawiązania współpracy ze szczególnie interesującymi uczelniami. Po wypracowaniu projektu umowy o współpracy, BWZ organizuje wyjazdy delegacji przedstawicieli naszej Uczelni prowadzące do podpisania tejże umowy. Często moment podpisania umowy poprzedzony jest długotrwałą wymianą korespondencji. Biuro prowadzi całą korespondencję zagraniczną Rektora jak i Prorektorów KUL.

Pracownicy Biura wydają profesorom i studentom KUL zaświadczenia w języku angielskim, francuskim, niemieckim, które często znacznie ułatwiają wyjeżdżającym za granicę dostęp do zasobów bibliotecznych czy archiwalnych. Często też zaświadczenia wydawane w BWZ są niezbędne w przypadku starań o wakacyjną pracę za granicą.

Biuro uczestniczy w uroczystościach akademickich – zapewnia obsługę administracyjną (tłumaczenia, korespondencja zagraniczna) procedury nadawania tytułów doktora honoris causa KUL, uroczystości inauguracji i innych ważnych wydarzeń jakie mają miejsce na naszej Uczelni.

Jak więc widać, zakres obowiązków Biura jest niezmiernie szeroki. Jeżeli ktokolwiek nie dotarł jeszcze do Biura Współpracy z Zagranicą, bez wątpienia trafi tu jeszcze podczas swej przygody akademickiej – do czego najserdeczniej zapraszamy...

*pracownicy Biura
Współpracy z Zagranicą KUL*

Program SOCRA TES/ERASMUS

Socrates
Erasmus

- Grundtvig
- Eurydice
- Arion
- Naric

Program edukacyjny SOCRA TES jest inicjatywą Wspólnoty Europejskiej, przyjętą do realizacji w latach 1995-1999 (I faza programu) oraz 2000-2006 (II faza programu). Polska i inne kraje stowarzyszone z Unią Europejską brały w nim udział już od roku szkolnego 1996/97 – w ramach działań przygotowawczych. Formalne przystąpienie Polski do programu SOCRA TES nastąpiło w marcu 1998 r.

Zadaniem programu SOCRA TES jest rozszerzanie współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji. Jej różne formy obejmują dzieci, młodzież i dorosłych – od przedszkola po uniwersytet.

Celem programu jest kreowanie europejskiego wymiaru w nauczaniu, powiększanie kręgu osobistych doświadczeń o wiedzę na temat innych krajów Europy, rozwijanie poczucia jedności w Europie oraz wspomaganie procesów przystosowania się do nowych warunków społecznych i ekonomicznych w perspektywie zjednoczonej Europy.

Komponenty programu Socrates:

- Erasmus
- Comenius
- Lingua
- Minerva

ERASMUS jest jednym z komponentów wspólnotowego programu SOCRA TES, a jego zadaniem jest podnoszenie poziomu kształcenia i wzmacnianie jego europejskiego wymiaru w szkołach wyższych. W trzydziestu krajach Europy uczelnie uczestniczące w programie SOCRA TES/ERASMUS realizować mogą jedno, kilka lub wszystkie z niżej wymienionych działań:

- wymianę studentów – wyjazdy do partnerskich uczelni w krajach europejskich i przyjmowanie studentów z tych uczelni w celu zrealizowania przez nich uzgodnionego pomiędzy uczelniami programu studiów (trwającego od 3 miesięcy do 1 roku akademickiego);
- wymianę nauczycieli akademickich – wyjazdy do partnerskich uczelni w krajach Europy i przyjmowanie wykładowców z tych uczelni w celu prowadzenia przez nich zajęć dydaktycznych;
- organizację wymiany studentów i kadry dydaktycznej – działania mające na celu promocję i organizację wymiany, m.in. przygotowanie studentów i wykładowców wyjeżdżających na stypendia, opieka nad studentami przyjeżdżającymi z krajów europejskich;
- wprowadzanie Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS) jako systemu ułatwiającego zaliczenie okresu studiów odbytego w uczelni partnerskiej (okres ten uznaje się za równoważny z okresem studiów w uczelni macierzystej);

► Program SOCRATES/ERASMUS

- opracowywanie nowych programów nauczania przy współudziale partnerskich uczelni z krajów Europy (programy nauczania dla początkowych i wyższych lat studiów, moduły europejskie);
- organizację kursów intensywnych – intensywnych zajęć dydaktycznych opracowanych i prowadzonych przez międzynarodową grupę wykładowców dla międzynarodowej grupy studentów;
- udział w Sieciach Tematycznych ERASMUS-a.

Kraje uprawnione do udziału w programie SOCRATES/ERASMUS:

15 krajów członkowskich Unii Europejskiej (Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy),

3 kraje Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Liechtenstein, Norwegia), oraz

12 krajów stowarzyszonych (Bułgaria, Czechy, Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry).

ERASMUS W LICZBACH

Aktywny udział polskich uczelni w programie ERASMUS rozpoczął się w roku akademickim 1998/99, kiedy to 46 polskich szkół wyższych podpisało Kontrakt Uczelniany z Komisją Europejską.

W roku 1999/2000 w programie uczestniczyły już 74 polskie uczelnie, w 2000/01 - 98 uczelni.

W roku akademickim 2000/2001:

- ponad 110 000 studentów uczestniczyło w wyjazdach programu ERASMUS w całej Europie
- 3 691 studentów polskich odbyło jedno- lub dwusemestralne studia w kraju UE
- ponad 600 studentów z krajów UE odbyło jedno- lub dwusemestralne studia w Polsce
- około 14 000 nauczycieli akademickich w Europie wyjechało z wykładami do uczelni partnerskich w innych krajach europejskich
- 678 polskich wykładowców prowadziło zajęcia w uczelniach partnerskich UE

W roku akademickim 2001/2002

- 1 830 uczelni w całej Europie realizowało Kontrakt Uczelniany
- 98 polskich uczelni realizowało Kontrakt Uczelniany

W roku akademickim 2002/2003

- 1 871 uczelni w Europie złożyło wnioski o Kontrakt Uczelniany
- 120 polskich uczelni realizuje Kontrakt Uczelniany

(Dane wg Narodowej Agencji Programu SOCRATES/ERASMUS)

KUL W PROGRAMIE SOCRATES/ERASMUS

Katolicki Uniwersytet Lubelski uczestniczy w programie SOCRATES/ERASMUS od roku akademickiego 1999/2000. W ramach programu realizuje następujące działania: wymianę studentów (jednosemestralne wyjazdy do uczelni partnerskich w krajach europejskich), wymianę nauczycieli akademickich (jednotygodniowe wyjazdy w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych), działania promujące organizację wymiany studentów i kadry dydaktycznej, oraz wdrażanie Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Do roku 2002/2003 KUL otrzymał fundusze unijne w ramach programu w łącznej wysokości ponad 160 tysięcy euro.

Koordinacją programu SOCRATES/ERASMUS w KUL zajmuje się:

BIURO WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Tel. (+48 81) 44-54-105, 44-54-181

Fax: (+48 81) 44-54-191; e-mail: kostecki@kul.lublin.pl & gierma@kul.lublin.pl

Najbliższa rekrutacja na wyjazdy stypendialne studentów w ramach programu SOCRATES/ERASMUS odbędzie się w okresie luty-maj 2004. Zainteresowanych zachęcamy do odwiedzenia naszych stron poświęconych programowi SOCRATES/ERASMUS, na których można m.in. znaleźć odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, listę adresów internetowych uczelni partnerskich czy też listę koordynatorów programu SOCRATES/ERASMUS w KUL.

<http://www.kul.lublin.pl/dwz/socrates/> - strona polska

<http://www.kul.lublin.pl/dwz/uk/guide.html> - strona angielska

Tomasz Kostecki

Koordinator Uczelniany Programu SOCRATES/ERASMUS

Realizacja wyjazdów w KUL – program SOCRATES/ERASMUS

Dane:	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004
Liczba wyjeżdżających studentów	6	29	29	40	55
Liczba wyjeżdżających wykładowców	2	6	7	8	19 (planowana)

Aktualne umowy bilateralne KUL w ramach programu SOCRATES/ERASMUS

Kraj	Nazwa uczelni	Kierunki studiów
BELGIA	Katholieke Universiteit Leuven	psychologia, ochrona środowiska, teologia, prawo, filozofia, filologie: polska, angielska, niemiecka, słowiańska
	Université Catholique de Louvain-la-Neuve	filologia romańska
FINLANDIA	University of Helsinki	filozofia
FRANCJA	Université de Paris X	filologia romańska
	Université de Paris VIII	filologia romańska
	Université d'Orléans	marketing i zarządzanie, historia
	Université de Paris 1- Panthéon Sorbonne	historia
	Université Catholique de Lille	filologia romańska i angielska
HISZPANIA	Cardenal de Spínola, Sevilla	pedagogika
	Universidad de Sevilla	marketing i zarządzanie
	Universidad de Vigo	filologia angielska
	Universidad Francisco de Vitoria	marketing i zarządzanie
HOLANDIA	Katholieke Universiteit Nijmegen	psychologia, filologia klasyczna, ochrona środowiska
	Vrije Universiteit Amsterdam	psychologia
NIEMCY	Universität Konstanz	historia
	Universität Mannheim	sociologia
	Universität Fachhochschule Nordrhein-Westfalen, Münster	pedagogika
	Universität Bielefeld	psychologia
	Carl Von Ossietzky Universität Oldenburg	sociologia, pedagogika
SZWAJCARIA	Université de Fribourg Suisse	filologia niemiecka, teologia, ekonomia
WŁOCHY	Libera Università Maria SS. Assunta	teologia, prawo
	Università degli Studi di Sassari	filozofia
	Università degli Studi di Parma	filozofia
	Università degli Studi di Roma 'La Sapienza'	filologia polska/słowiańska

Szkoła Letnia Języka i Kultury Polskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

W tym roku po raz trzydziesty na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim odbywają się zajęcia Szkoły Letniej Kultury i Języka Polskiego.

W marcu 1974 roku, po kilku latach starań i miesiącach intensywnych przygotowań, z inicjatywy władz Uniwersytetu oraz Zakładu Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej, powołano do życia Szkołę Letnią Kultury i Języka Polskiego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Warunkiem funkcjonowania takiej placówki w ówczesnych czasach była współpraca z Towarzystwem Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” z siedzibą w Warszawie. Stosowny dokument podpisali Rektor o. prof. dr hab. Mieczysław A. Krapiec i Sekretarz Generalny Towarzystwa „Polonia” Wiesław Adamski. Dwa lata później powstało Studium Języka i Kultury Polskiej dla Studentów Zagranicznych. Obecnie używana jest jedna nazwa: Szkoła Języka i Kultury Polskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Przez lata działalności zmieniały się programy obu instytucji.

Zajęcia pierwszej Szkoły Letniej odbyły się w dniach: 15 lipca - 27 sierpnia. Program zawierał wykłady (po polsku i angielsku) z zakresu kultury polskiej, filmu, teatru, sztuki, muzyki, literatury, historii, socjologii, historii Kościoła oraz lektorat języka polskiego. Ważnym uzupełnieniem były wycieczki po Polsce, m.in.: do Kazimierza, i Nałęczowa, do Zamościa, Częstochowy, Krakowa, do Warszawy, Malborka, Gdańska. Osobny punkt programu stanowiły projekcje polskich filmów, występy zespołów folklorystycznych, spektakle teatralne. Zasadnicza myśl tego programu przetrwała przez długie lata.

Charakter Szkoły zmieniał się przez lata jej funkcjonowania. W pierwszej dekadzie działalności znakomita większość słuchaczy legitymowała się polskim pochodzeniem. Przyjeżdżała Polonia z całego świata, głównie amerykańska i kanadyjska, ale też niemiecka, angielska, a nawet rodacy z Brazylii, Nowej Zelandii czy Zimbabwe. W połowie lat osiemdziesiątych na kursy zaczęli przyjeżdżać dyplomaci pracujący w Polsce, studenci slawistyki, naukowcy zajmujący się Europą Środkową; kilka lat później dołączyli pra-

cownicy zagranicznych firm mających u nas swe przedstawicielstwa. Obecnie Polonia stanowi niewielki procent korzystających z kursów.

W roku 1988 wprowadzono program kultury polskiej dla grupy nauczycieli irlandzkich, obejmujący zwiedzanie Polski, a także wykłady i spotkania prowadzone wyłącznie w języku angielskim (miały miejsce trzy edycje tego programu). Rok następny przyniósł wyodrębnienie z kursu języka i kultury intensywnego kursu języka polskiego oraz programu dla Polaków z ZSRR. Na zlecenie Urzędu Rady Ministrów Szkoła Letnia w latach 1991-1993 przygotowała i przeprowadziła specjalne programy dla młodzieży z Niemiec, Ukrainy i Francji. Powstał program Business Polish, przystosowany dla osób prowadzących w naszym kraju interesy.

Lata dziewięćdziesiąte zaznaczyły się znacznym rozszerzeniem działalności Szkoły, zarówno w okresie wakacyjnym, jak i wykraczającym poza granice wyznaczone nazwą Szkoła Letnia. Na specjalne życzenie osób prywatnych i instytucji organizowane są zajęcia indywidualne i grupowe, których wymiar czasowy i zawartość programowa dostosowane są do możliwości, potrzeb i życzeń uczestników. Instytucja może pochwalić się stałą współpracą z Uni-

wersytetem New Hampshire, USA, przy współudziale którego odbywa się program INTERHOSTEL - dwutygodniowe zwiedzanie Polski połączone z wykładami dotyczącymi polskiej kultury. Podobny, prestiżowy program organizowany jest dla Chicago Public Schools z USA. Ścisła współpraca łączy Szkołę z Ministerstwem Edukacji Narodowej, kierującym kandydatów na kursy.

Rekrutacja odbywa się poprzez polską służbę konsularną, uniwersytety, koła Towarzystwa Przyjaciół KUL, organizacje polonijne. Corocznie drukowany folder rozsyłany jest na cały świat. Szkoła Letnia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego współpracuje z prof. Michałem Mikosiem z Uniwersytetu Wisconsin-Milwaukee, który od wielu lat przyjeżdża z grupami swoich studentów. Stałymi partnerami są również: Fundacja Kościuszkowska z Nowego Jorku, Fundacja Roberta Boscha, Institut für Auslandsbeziehungen oraz DAAD z Niemiec.

Pracownicy dydaktyczni Szkoły rekrutują się spośród pracowników KUL, a także Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu Warszawskiego, PAN, nauczycieli szkół lubelskich. Studenci Szkoły byli przyjmowani przez prymasów Polski: kard. Stefana Wyszyńskiego i kard. Józefa Glempa.

► Szkoła Letnia Języka i Kultury Polskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Spotkania ze słuchaczami wakacyjnych kursów mieli m.in.: abp Józef Życiński, Tadeusz Mazowiecki, Ryszard Kapuściński, Jerzy Turowicz, Daniel Olbrychski, Jerzy Sito, Krzysztof Zanussi. Prócz gości specjalnych, lektorów i wykładowców, ważną dla sprawnego funkcjonowania instytucji grupę stanowią tzw. opiekunowie, osoby pomagające uczestnikom kursów zaadaptować się do nowych warunków.

Chociaż obecnie większość studentów Szkoły Letniej nie posiada polskiego pochodzenia, co było charakterystyczne dla pierwszych edycji programu, Polonia stanowi nadal ważną część słuchaczy. Przeważają osoby nastawione na szybkie nauczanie się języka przydatnego im w pracy, tak w Polsce, jak i w ich ojczyznach. Są to przede wszystkim studenci, biznesmeni i dyplomaci. Głównie z myślą o nich powstała obecna oferta programowa obejmująca szereg propozycji kursów językowych trwających od dwóch do pięciu tygodni, o różnej intensywności (od 25 do 37 godzin tygodniowo), z możliwością wybrania zajęć indywidualnych. Nie zrezygnowano jednak z zajęć mających przybliżyć słuchaczom polską kulturę. Lekcje uzupełniane są wykładami z takich dziedzin jak: literatura polska, historia, historia sztuki, ekonomia, zagadnienia społeczno-polityczne. Nadal organizowane są również dodatkowe spotkania i wycieczki.

Kurs roczny, odbywający się w ramach Studium Języka i Kultury Polskiej, trwa przez cały rok akademicki, w systemie semestralnym. Jego program również ewoluował w kierunku zajęć jak najbardziej urozmaiconych i intensywnych. Obecnie obejmuje on 25 – 27 godzin lekcji i wykładów tygodniowo. Podobnie jak w przypadku Szkoły Letniej, aby stworzyć studentom komfortowe warunki nauki, lekcje prowadzone są w grupach nie liczniejszych niż dziesięcioosobowe. Charakter i intensywność tego kursu umożliwia opanowanie języka polskiego w stopniu pozwalającym na podjęcie studiów bądź pracy w Polsce. Zajęcia uzupełnia program kulturalno-turystyczny obejmujący pokazy polskich filmów, wycieczki, spotkania czy imprezy mające przybliżyć uczestnikom polskie zwyczaje, np. organizowana jest tradycyjna polska kolacja wigilijna. Studium również współpracuje z różnymi instytucjami, dla których organizuje specjalne programy: Caritas Polska, GFPS Polska (stowarzyszenie polsko-niemieckie),

Europejskie Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów.

W roku ubiegłym obydwie instytucje gościły łącznie 251 osób, w tym 62 osoby z USA. Największą grupę z ponad czterech tysięcy studentów, którzy do chwili obecnej skorzystali z naszej oferty stanowią słuchacze z USA oraz z RFN, Kanady, Wielkiej Brytanii, Francji, a także Japonii, Brazylii, Nowej Zelandii, Zimbabwe, Meksyku, Australii, Irlandii, Szwecji, Belgii, Holandii, Włoch, Hiszpanii, Ukrainy, Rosji, Litwy, Białorusi, Indii, Estonii, Republiki Południowej Afryki, Portugalii, Szwajcarii, Grecji, Słowenii, Armenii, Nigerii, Madagaskaru, Austrii, Rumunii, Bułgarii, Norwegii, Węgier, Łotwy, Danii...

Mimo dużej konkurencji na rynku, Szkoła Języka i Kultury Polskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego cieszy się zainteresowaniem słuchaczy. Na ten sukces składa się wiele czynników: profesjonalny zespół nauczycieli, co roku uzupełniany przez nowe osoby, bogata oferta programowa dostosowana do różnych oczekiwań słuchaczy, unikalne wykłady wygłaszane przez wybitnych specjalistów, imprezy towarzyszące, takie jak wycieczki, spektakle, projekcje filmowe, koncerty, spotkania czy wreszcie doskonała polska kuchnia.

*Anna Tarnowska-Waszak
Cezary Ruta*

Autor artykułu - Maksymilian Leśkiewicz, był stypendystą Szkoły Kultury i Języka Polskiego jako zdobywca trzeciego miejsca w konkursie literackim zorganizowanym przez Towarzystwo Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Australii i Nowej Zelandii. Wyjechał z Polski jako 7-latek. Obecnie jest studentem IV roku literatury i filozofii Uniwersytetu Queensland (Australia) i redaktorem czasopisma „UQ Vanguard”. Nagrodzoną pracę konkursową publikowaliśmy w Przeglądzie Uniwersyteckim nr 6, 2002

Lublin 2003

Moc uczuciowego vertigo, które dominowało płótna moich ostatnich dni w Polsce, które łączyło w sobie wielki nurt smutku spletanego z radością, i które przejawiało się w każdym napotkanym kamyku lub słowie, można porównać tylko do podobnej emocjonalnej zawieruchy, która przywitała mnie już tutaj, na progu pożądanego ranka w Brisbane. A pomiędzy tymi dwoma burzami, tygodniowa dolina w Londynie, i przyspieszone, mało znaczące zwiedzanie, swawolna akrobatyka refleksji nad pobytem, i połyki i szczyty pamięci zebrane poprzez te ostatnie dwa miesiące w kraju. Jak tu streścić tak bogaty zapas twarzy i ciał, śmiechu i dyskusji, pytań i wniosków, godzin w autobusach i pociągach, godzin na wykładach i w teatrach, godzin czytania i tłumaczenia – tyle kolorów, tyle odcieni i blasków w tym kryształowym czasie? Jak tu posłużyć się słowami, by nie zamknąć, zgasić lub ominąć czaru porannego śniegu polizanego lekko-błędym słońcem? Jak tu zdać raport z wydarzeń, które nadal się toczą: z niedokończonej pracy, z urwanych szeptów w krainie uczuć, z tej niezastąpionej rozkoszy, w której to idę ulicą i wszędzie widzę polskie twarze, i wszędzie słyszę i czytam polskie słowa, i chciałbym wszystkich przechodzących zaczepić i zapytać, czyż to nie jest piękne, czyż to nie cudowne?

Stoję teraz przed trybunałem języka, próbuję odnaleźć to gniazdo-źródło w samym środku dżungli językowej – dżungla otoczona odpowiednią różnorodnością muzyki ptaków-słów – i chcę opisać pobyt tak by przemówił sam ten lubelski świat, i wir i żar jego

konkretów. Jeśli kocha się język, można pisać tylko tak, by w każdym zdaniu błyszczało przesłanie sztuki: ten wielki oddech zawarty w chwili zamięłowania do nieskończoności, który staje się zarazem nieskazitelną obstawą moralnej odpowiedzialności. Bo tylko myśl, odważna i zarazem skromna myśl, która jest świadoma własnego poczęcia pomiędzy warunków własnej możliwości (możliwości istnienia w formie, w której właśnie zaistniała) jest myślą, która ma szansę być na tyle cichą rzeką, że potrafi przebić powierzchowność utylitarne go poznania, i otworzyć jaskinie i labirynty ukrytych perspektyw i wrażeń. I jak tu przybliżyć się do pamięci ludzi, pracy i wydarzeń, gdy po pierwsze, to tylko szalenie mały fragment bulgoczącej lawiny przeżyć, i gdy po drugie, nawet na miejscu, tam i wtedy, istniała ta sama nieustanna chęć przybliżenia się do wszystkiego, chęć poznania wszystkiego od środka, ta niemożliwa chęć pokochania niewyczerpalnej i ostatecznie niewyraźnej istoty każdej rzeczy?

A przecież rzeczy, niby „zwykłe” rzeczy, są niezastąpionym zapisem historii całego kraju – każda rzecz, jak i każda myśl i każde słowo, są piorunującym skutkiem wspólnej przeszłości: wszystkie twarze teraźniejszości to zarazem obietnice, jak i piana na rosnącej fali – każda fala to chwilowa zmarszczka, którą tworzy nie tylko cały ocean, ale i cały świat. Czyż nie za długo patrzymy na naturę jak na huk i trzask fabryki, jak na zbiorowisko ślepych sił, jak na basen iskier lub kłębek splecionych potęg energicznych? Będąc teraz w Polsce, oddałem się otaczającej akustyce dziejów, których echa mnożą się w każdym konkretnym szczególe. A przecież wiadomo, że zawsze można podzielić szczegół na dalsze części, które także będą nosiły przesłanie wspólnych doświadczeń. Piszę o tym, bo świadomość tej wspólnej historii przypominała mi się wszędzie: w rdzy w przedziale w pociągu, na nierównym stole w kawiarence, we wzorach na firankach, w siedzeniach w starych teatrach, w szalikach i szklankach, w starych telewizorach i kluczach do małych barków, w kozaczkach, które zostawiamy na korytarzu, i te kałuże stopionego śniegu, które zostają po nas, gdy wychodzimy w puch spadających okienek mrozu.

Wracałem do akademika (tzw. „Poczekajki”) wieczorem, lub późnym popołudniem, a czasami wielkie lubelskie słońce, jak czerwony cukierek, wisiało jeszcze nad horyzontem Alei Krańskich. Otwierając się gardło lubelskiej nocy zapominało o swej słodkiej ozdobie, o swej rozgrzanej truskawce, zwisającej teraz bezbronną na samym czubku coraz to bardziej różowej alei.

Czerwone rozgrzane promienie, miękkie, coraz to większe, coraz to bardziej czerwone, purpurowe, i już prawie czarne, coraz to zimniejsze, coraz to twardsze włosy słońca. I znikający na tle tego światła, kurs i gonitwa ptaków: czarny ptak za czarnym ptakiem, czarne ptaki wylizujące lubelskie niebo. Strumienie czarnych skrzydeł rozpruwające suknie lubelskiego nieba – raz lazurowe, raz szeleszczące antycznymi gwiazdami.

Wracałem też ze Starego Miasta, z kawiarni Pod Lwami, gdzie pisałem przy świecy, świadomy bliskiego ciepła na tle mrozu i śniegu, albo też łapałem autobus niedaleko kafejki internetowej gdzie przepisywałem moje tłumaczenia artykułów Profesora Kieresia. Często byłem zmęczony – wracając, na przykład, po całym dniu wykładów i lekcji języka – i widziałem tylko fragmenty, urywki, cytaty z wielkiej księgi miasta. Wybite szyby kiosku, kawałki gazety na przystanku, porzeczkowe usta przechodzącej studentki: i ja jak lekki kamyk spadający na dno tego lubelskiego dnia, próbujący ulepić z tych rozbrykanych, figlarnych lubelskich form chociażby jedną zręczną całość.

Krynicky powiadał, że język to dziekie mięso. Chlebnikov za to pisał, że słowa to żywe oczy tajemnicy. Lublin był dla mnie miastem – miasto-młyn, miasto-motyl – w którym język pojawiał się w obu postaciach: pulsujący nadziejami jak i wspomnieniami, na tyle senny by można go było zaostrzyć, ułożyć ze zdań, które same otwierają się jak książki, i na tyle śmigły, bystry, by chciało się go gonić, szukając w nim dzielnicy zbudowanej z samych balkonów, na których całe dynastie myśli stoją i czekają. A ja od dawna szukałem takiego miasta: miasta, w którym nie zostawia się nic na później, w którym język otwiera się jak ogień, w którym mieszkają nieskończone warstwy opisu, lśniące na pączkach żaru tego nowego ognia jak czyste kropelki potu, wirujące piruetami opisowego kubizmu.

Owszem, mogę wspomnieć, i chętnie wspomnę, kurs: świetny, tak jak i zespół nauczycielski: pełen energii i wyobraźni, duch Sokratesa w złotym środku pedagogicznym – środek pozwalający na systematyczną transmisję wiedzy, ale i także na tą konieczną swobodę i samodzielność, w której uczeń sam doznaje piękna bogactwa języka. Chętnie też wracam pamięcią do indywidualnego programu dla stypendystów: dodatkowe wykłady z historii, z historii sztuki, z gramatyki, z literatury... pokazy polskich filmów, przeglądy prasy, konwersacje – około stu godzin czystych zajęć! – A co dopiero wolny wstęp na inne wykłady uniwersyteckie, szansę na spotkanie światowej klasy polskich profesorów,

rozmowy ze studentami polskimi, jak i zagranicznymi... No i dorzućmy też możliwość wycieczki (ja wybrałem się do Kazimierza i do słynnego teatru w Gardzienicach), możliwość wyboru ambitnych, inteligentnych spektakli teatralnych (jak np. przedstawienie „Biesów” Dostojewskiego podczas tygodnia poświęconego pisarzowi, lub spektakl KUL-owskiej Sceny Plastycznej), możliwość czytania i kupna tytułów wybitnych polskich dzieł w księgarniach i antykwariatach... Tak, Lublin to prawdziwa karuzela możliwości, karuzela dostępu, karuzela kultury.

Ważny dla mnie osobiście był też sukces tłumaczeń dla fakultetu filozofii sztuki na KUL-u, artykuły, które napisałem dla studenckich czasopism lubelskich (Kultywator, A4), oraz ciągły kontakt i korespondencja ze studentami i wykładowcami. Wiem już teraz, że te kontakty, to miasto, w którym obudził się także nowy cykl opowieści („Cykl Niedociągłość”), i ten uniwersytet, który zainspiruje nawet najbardziej zgorzkniałego studenta, nie tylko zostaną ze mną na zawsze, ale też przyciągną mnie znów do siebie w najbliższej przyszłości.

Nie wspominałem tu jeszcze o dzieciędniowej wycieczce do Zakopanego – jest to omyłka rozmyślna gdyż szykuje publikację specjalnego tomiku, w którym pojawią się zdjęcia, rysunki i opowiadania studentów z wycieczki, jak też i słówka od Dyrektora i nauczycielek, bo przecież wszyscy razem chodziliśmy po górach! Istnieje także coraz to bardziej realna możliwość współpracy „UQ Vanguard’u” (wydawnictwo, które prowadzi na Uniwersytecie Queenslandskim) ze studentami lubelskimi w produkcji tomiku o tematyce polsko-australijskiej.

Mam nadzieję, że powyższy krótki „reportaż” sam przekazał czytelnikom jak bardzo wdzięczny jestem KUL-owi w Lublinie i TP KUL-owi w Australii, i jak bardzo zachęcam do uczestnictwa w tegorocznym konkursie na stypendium do Szkoły Języka i Kultury Polskiej. Apeluję także do potencjalnych sponsorów: poparcie takiego konkursu jest wyjątkową okazją – jest to nieporównywalny dar dla młodej Polonii Australijskiej, która będzie wracała po takim pobycie pełna zamięłowania do ojczyzny: do jej języka, jej ludzi, jej osobliwości i przyszłości. Życzę tegorocznym uczestnikom powodzenia, a stypendystom już teraz gratuluję: oby otworzył się przed Wami świat tych karuzeli, tych lśniących kryształów, tego kubizmu opisowego, i tego mięsa i oczu tego języka: to żywe źródło prawd i tajemnic naszej wspólnej polskości.

W dniach 5-7 czerwca br. odbywała się w naszym mieście Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Jej organizatorem na terenie Lublina był Katolicki Uniwersytet Lubelski, zaś gospodarzem Rektor KUL ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek.

Rektorzy polskich uczelni w Lublinie

Obrazy zgromadziły 102 rektorów z większości akademickich szkół wyższych Polski.

Tematyka konferencji związana była zarówno z problemami, z jakimi boryka się nauka i szkolnictwo wyższe, jak też z nowymi możliwościami i wyzwaniem niesionymi przez zmieniającą się sytuację społeczno-polityczną w naszym kraju.

Rektorzy zebrani na posiedzeniu Prezydium KRASP w dniu 5 czerwca br. stwierdzili, że przystąpienie Polski do Unii Europejskiej jest wymogiem polskiej racji stanu. Środowisko polskich uczelni akademickich jest przekonane, że akcesja przyczyni się do szybszego rozwoju kraju i przyniesie istotne korzyści społeczeństwu. Podkreślono też, że polskie uczelnie akademickie są już dziś istotnym elementem kształtującej się Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego i Europejskiej Przestrzeni Badawczej. KRASP od lat bierze udział w debacie o kierunkach europejskiej polityki edukacyjnej, wpływając w ten sposób na decyzje organów Unii Europejskiej dotyczące szkolnictwa wyższego i nauki.

Rektorzy uczestniczący w obradach Prezydium zwrócili się także do Ministra Edukacji Narodowej i Sportu dr Krystyny Łybackiej, obecnej na Konferencji w dniu 5 czerwca, o wydanie rozporządzenia regulującego sprawę wyposażenia każdego studenta w kartę elektroniczną, pełniącą funkcję legitymacji studenckiej. Podkreślono, że zwiększyłoby to nie tylko bezpieczeństwo na uczelniach, ale też przyczyniło się do istotnego unowocześnienia uczelni w zakresie informatyzacji i zarządzania.

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zdecydowało również o powołaniu Komisji stałej KRASP ds. wykorzystania technik informacyjnych w szkołach wyższych, zgodnie z wnioskiem Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych z 12 maja 2003 r.

Drugi dzień obrad poświęcony był przyszłości szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce.

Do udziału w Konferencji w tym dniu zaproszono Ministra Nauki i Informatyzacji prof. dr. hab. Michała

Kleibera. Wiele miejsca poświęcono procesowi kształtowania się Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego (Proces Boloński), jako szansie rozwoju systemu edukacji w Polsce. Rektorzy podkreślili, że dostosowanie systemu szkolnictwa wyższego do postulatów zawartych w Deklaracji Bolońskiej i dokumentach późniejszych ma kluczowe znaczenie dla pozycji polskich uczelni w jednoczącej się Europie i przebiegu kariery zawodowej ich absolwentów. Zgromadzenie Plenarne KRASP powierzyło Komisji Akredytacyjnej KRASP zadanie okresowego dokonywania oceny przebiegu Procesu Bolońskiego w naszym kraju.

Podczas posiedzenia plenarnego KRASP rektorzy zajęli się też projektami uchwał w sprawie proponowanych zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczących kosztów uzyskania przychodu w pracach o charakterze twórczym. Wypracowano też stanowisko w sprawie dokumentu Komisji Europejskiej *The Role of Universities in the Europe of Knowledge*.

W dalszej części dnia ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek zaprezentował uczelnie członkowskie KRASP z Lublina. Przedstawił strukturę, potencjał

naukowo-dydaktyczny, plany rozwojowe i badawcze UMCS, KUL, Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej i Politechniki Lubelskiej.

Kolejna część obrad była poświęcona Europejskiej Przestrzeni Informacyjnej – referat wygłosił prof. dr hab. Ryszard Tadeusiewicz, i Europejskiej Przestrzeni Badawczej – wystąpienie prof. dr hab. Wojciecha Maciejewskiego.

W ostatnim dniu obrad rektorzy dyskutowali o Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego. Dyskusja poprzedzona była referatem wprowadzającym dr hab. Marka Frankowicza.

Organizatorzy postarali się, aby bardzo bogatemu programowi obrad towarzyszyły atrakcyjne imprezy – Rektor UMCS zaprosił zgromadzonych na koncert trio barokowego do Kaplicy Zamkowej, Rektor KUL zaproponował na koniec wspólne spotkanie w Muzeum Wsi Lubelskiej. Prezydent Miasta Lublin podjął gości i organizatorów uroczystą kolacją.

Przewodniczący KRASP prof. dr hab. Franciszek Ziejka, podsumowując obrady, podkreślił znakomitą organizację imprezy, co w dużej mierze przyczyniło się do sprawnego i owocnego przebiegu obrad.

Beata Górka

Od 2 do 17 czerwca Katolicki Uniwersytet Lubelski przeżywał prawdziwe obłężenie, oficjalnie zwane „Rekrutacją 2003”. Na ilość 2190 miejsc, którymi dysponowaliśmy na wszystkich kierunkach zgłosiło się 6687 osób. Rekord!

Poniedziałek, 2 czerwca

Sala przyjmowania dokumentów otwarta, czekamy...

Telefony ciągle dzwonią, te same pytania: od kiedy będą przyjmowane dokumenty?, w jakich godzinach?, jakie dokumenty się składa?, kserokopia świadectwa potwierdzona urzędowo - co to znaczy?, ile wynosi opłata rekrutacyjna?, kiedy jest egzamin?, a co się zdaje?, ilu było kandydatów na jedno miejsce w ubiegłym roku?, czy egzamin jest trudny?... Trzeba być cierpliwym, to wszystko jest ważne dla każdego posiadacza świadectwa dojrzałości, który chce podjąć studia.

Przychodzą pierwsi chętni. Trochę zdziwieni, że wystarczy złożyć tylko kwestionariusz i kopię świadectwa dojrzałości. „To naprawdę wszystko?” „Tak, sprawdzimy jeszcze poprawność wypełnienia kwestionariusza... brakuje podpisu... Teraz dobrze, za godzinę zapraszamy po odbiór zawiadomienia o zarejestrowaniu Pana jako kandydata na studia. Proszę się zgłosić do sali obok.” Paczka kwestionariuszy zostaje przekazana do sali przetwarzania danych. Jeden z pracowników skanuje kwestionariusze, poprawia najważniejsze błędy i przekazuje dokumenty osobom, które sprawdzą czy wszystkie dane w systemie komputerowym są zgodne z tymi, które zapisano na papierze. Kilka poprawek, podpis i dokumenty można zanieść do sali wydawania zawiadomień.

„Zapraszamy tych wszystkich, którzy mieli się zgłosić o 11.30!” „Proszę podać swoje nazwisko... chwileczkę... proszę sprawdzić czy wszystkie dane na zawiadomieniu są poprawne, jeśli tak, to zapraszamy na egzamin.”

Kolejna paczka kwestionariuszy, nie ma ich zbyt wiele. Dzisiaj pierwszy dzień, może jutro będzie więcej zainteresowanych.

Czwartek, 5 czerwca

Telefon dzwoni... „dokumenty przyjmujemy od 9.00 do 16.00... w soboty też”. Pukanie do drzwi... „kwestionariusze są do nabycia na portierni... proszę zrobić kserokopię świadectwa, po okazaniu oryginału potwierdzimy na miejscu...”.

Kandydatów nie ma zbyt wielu, nie są zainteresowani?, niż demograficzny

Rekrutacja 2003

Z pamiętnika pracowników Działu Toku Studiów...

już w tym roku? W większości szkół nie było jeszcze rozdania świadectw. Mamy zarejestrowanych dopiero 401 kandydatów. Może jutro będzie lepiej...

Sobota, 7 czerwca

Dzisiaj tylko 48 kandydatów. Zobaczmy co przyniesie kolejny tydzień...

Wtorek, 10 czerwca

„Proszę Państwa, jedna osoba przy stoliku... niestety, trzeba wypełnić kwestionariusz jeszcze raz, nie można zdawać na te dwa kierunki jednocześnie, bo egzaminy są w tym samym czasie... nie, tutaj termin się nie pokrywa... proszę pisać wyraźnie, drukowanymi literami... z tą karteczką proszę się zgłosić po odbiór zawiadomienia... sala obok, za godzinę... jeśli nie może Pani czekać, zawiadomienie zostanie wysłane pocztą”.

Kolejna paczka kwestionariuszy zostaje przekazana do sali przetwarzania danych. Aż 107 egzemplarzy, dużo jak na pół godziny przyjmowania. Skanowanie, poprawki, sprawdzanie zgodności danych, poprawki, podpis i paczka trafia do sali wydawania zawiadomień.

„Proszę podać swoje nazwisko... już drukujemy... proszę tutaj podpis i proszę sprawdzić czy wszystkie dane na zawiadomieniu są poprawne, jeśli tak, to zapraszamy na egzamin.” „...przepraszam, na co?...” Kandydaci są przejęci, my również... Przychodzi ich coraz więcej, to dobrze...

Piątek, 13 czerwca

Wczoraj przyjęliśmy 958 kwestionariuszy, dużo, coraz więcej. Dobrze, że mamy drugi skaner i więcej osób do kontroli poprawności wprowadzonych danych. Dzięki temu nie ma zbyt dużych przestojów. Osoby przyjmujące dokumenty przychodzą rano i trwają, aż „do ostatniego kandydata”. Kilka z nich zostaje do wieczora. Dzisiaj zarejestrowaliśmy 891 kandydatów.

Trzeba wszystko uporządkować. Kwestionariusze kandydatów, którzy odebrali zawiadomienia dołączane są do pozostałych złożonych dokumentów, później układane alfabetycznie i włączane do dokumentów przyjętych w poprzednich dniach. Ktoś drukuje zawiadomienia dla osób, które nie mogły czekać na ich odbiór, lista wysył-

kowa, pakowanie do kopert, pieczętki. Jutro zostaną wysłane.

Rozpakowywanie poczty, rano trzeba będzie zeskanować kolejne formularze. Tym razem też są braki, ale trochę mniej niż wczoraj. Trzeba dzwonić... „Pani dokumenty dotarły do nas, ale zapomniała się Pani podpisać... proszę się zgłosić w dniu egzaminu i uzupełnić podpis...” „dobry wieczór, Katolicki Uniwersytet Lubelski... nie zaznaczył Pan na jaki kierunek chce Pan zdawać egzamin... tak, zawiadomienie o terminie egzaminu prześlemy pocztą...”

Poniedziałek, 16 czerwca

Mamy już 5024 kandydatów. Jutro ostatni dzień rejestracji. Największą popularnością cieszy się psychologia. W tej chwili na jedno miejsce chętnych jest ponad jedenaście osób.

Wtorek, 17 czerwca

Kolejna paczka kwestionariuszy zostaje przekazana do sali przetwarzania danych. Skanowanie, poprawki, skanowanie, poprawki, skanowanie... wydawanie zawiadomień...

„Proszę podać swoje nazwisko... chwilkę... proszę tutaj podpis i proszę sprawdzić czy wszystkie dane na zawiadomieniu są poprawne, jeśli tak...”

Minęło 15 dni... 6687 kandydatów, 28 osób przyjmujących i przetwarzających dokumenty, aż po wydanie zawiadomień.

Teraz pozostało jeszcze ułożenie wszystkiego w kolejności alfabetycznej i sprawdzenie z listą czy wszystko zostało zarejestrowane, czy nie ma jakichś błędów. Rejestracja kandydatów na studia zakończona. Za niespełna 10 dni rozpoczynają się egzaminy, teraz ciężka praca czeka dziekanaty...

Anna Hałas

W dniach 7-9 maja 2003 r. odbyły się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim wybory do studenckiego samorządu. Tradycyjnie już studenci wybierali swych reprezentantów w Parlamencie Studentów KUL i osobę Przewodniczącego Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów KUL.

Wybory do Uczelnianego Samorządu Studentów

Wybory do Parlamentu Studentów KUL odbyły się tylko na kierunkach:

- filologia polska;
- historia;
- pedagogika;
- socjologia;
- administracja;
- prawo;
- InoR.

Na pozostałych kierunkach liczba zgłoszonych kandydatów nie przekroczyła ilości przysługujących mandatów. Kandydaci otrzymali więc mandat parlamentarzysty bez wyborów i automatycznie zostali członkami Parlamentu Studentów nowej kadencji. Mandaty parlamentarzystów z filologii germańskiej, filologii romańskiej oraz filozofii przyrody nieożywionej pozostają nieobsadzone z powodu... braku zgłoszeń kandydatów!

Poniżej prezentujemy dane, dotyczące frekwencji wyborczej studentów na poszczególnych kierunkach. Liczby te świadczyć mogą o zaangażowaniu w życie uczelni i w samorządność studencką. A może tylko tym razem są takie złe i za rok będą lepsze?

- Administracja – 15,3 %
- Architektura krajobrazu – 3,8 %
- Ekonomia – 5,7 %
- Filologia angielska – 0 %
- Filologia polska – 11,8 %
- Filologia germańska – 1,5 %
- Filologia klasyczna – 9,0 %
- Filologia romańska – 0 %
- Filologia słowiańska – 12,3 %
- Filozofia przyrody ożywionej – 2,1 %
- Filozofia przyrody nieożywionej – 4,4 %
- Filozofia teoretyczna – 7,3 %
- Historia – 15,6 %
- Historia sztuki – 1,5 %
- InoR – 35,0 %

- Matematyka – 1,5 %
- MISH – 19,4 %
- Muzykologia – 11,9 %
- Ochrona środowiska – 2,8 %
- Pedagogika – 16,6 %
- Prawo – 9,8 %
- Prawo kanoniczne – 9,91 %
- Psychologia – 6,5 %
- Socjologia – 12,7 %
- Teologia (B) – 12,4 %
- Zarządzanie i marketing – 5,5 %

Tegoroczne wybory były znamienne z kilku powodów:

1) Przeformułowano tekst ordynacji wyborczej i – decyzją władz uniwersytetu – czynne prawo wyborcze uzyskali w tym roku tylko studenci studiów dziennych. Fakt ten spowodowany był dotychczasową minimalną frekwencją wyborczą studentów studiów zaocznych, wieczorowych i eksternistycznych. Wspomniana zmiana wpłynęła wydatnie na wynik frekwencji: chyba tylko dzięki temu tegoroczny odsetek głosujących studentów nie przeszedł do historii jako rekordowo niski. Ilość głosujących była jednak najniższa od lat. W tym roku do wyborów poszło 843 studentów (dla porównania: w roku 2002 – było to ok. 1500, a w 2001 – ok. 4000 osób!) spośród 8851 uprawnionych do głosowania. Frekwencja wyniosła więc 9,5 %.

2) Komisje wyborcze pracowały także w Wydziale Zamiejscowym KUL w Tomaszowie Lubelskim oraz w Filii WNS w Stalowej Woli. Zainteresowanie w tych ośrodkach było jednak niewielkie. Jest to zrozumiałe, bo – pomimo żywej współpracy tutejszych organów samorządowych z zawiązującymi się

strukturami samorządów zamiejscowych – związki tamtejszych studentów z USS KUL nie są bardzo mocne (choć Uczelniany Samorząd Studentów reprezentuje wszystkich studentów KUL). Także ilość studentów studiów dziennych w wydziałach zamiejscowych jest bardzo mała – stąd niewielka liczba głosujących.

3) Parlamentarna Komisja Wyborcza przeprowadziła w tym roku kampanię „pro-wyborczą”, zachęcając studentów do wykorzystania czynnego i biernego prawa wyborczego. „I ty możesz zostać parlamentarzystą!”, „I ty możesz zostać przewodniczącym!” głosiły hasła rozlepianych plakatów.

4) Po raz pierwszy od lat cała kampania przedwyborcza na Przewodniczącego Zarządu USS była dziełem tylko jednego kandydata! Zorganizowana w przeddzień wyborów debata przedwyborcza nie była więc zbyt burzliwa – tym bardziej, że jej audytorium składało się z 9 osób (w tym autora niniejszego artykułu i prowadzącego debatę!).

Jedynym, który zgłosił swoją kandydaturę na przewodniczącego był Paweł Świdorski – student II roku Instytutu Nauk o Rodzinie. Dotychczas do wyborów stawało więcej chętnych do objęcia tej funkcji: od 2000 do 2002 roku kampanie były walką po 2 kandydatów między sobą (tytu „przetrwano” do samych wyborów, reszta wycofywała się w trakcie kampanii), a w 1999 r. wybieraliśmy pomiędzy 3 kandydatami. Karty do głosowania oferowały więc tym razem następujące opcje wyboru: popieram kandydaturę, nie popieram kandydatury, wstrzymuję się. 726 osób zagłosowało na Pawła Świdorskiego, 146 przeciwko jego kandydaturze, a 149 wstrzymało się od głosu. Kandydat spełnił więc wymagania zapisane w ordynacji wyborczej i uzyskał bezwzględną większość, wygrywając tym samym wybory. Jego kadencja jako Przewodniczącego USS KUL rozpocznie się tym razem 1 września, a nie – jak dotychczas – 1 czerwca. Dzięki temu tegoroczne egzaminy wstępne zorganizuje jeszcze stara „ekipa”.

Nowo wybranym parlamentarzystom i przewodniczącemu – gratulujemy! Na większe zainteresowanie i angażowanie się w samorządność studencką – liczymy!

Wywiad z Pawłem Świderskim

– nowym Przewodniczącym USS KUL

Już wiesz, że jesteś – de facto – przewodniczącym nowej kadencji. Obejmujesz swoje obowiązki dopiero 1 września. Czy już w tej chwili chcesz zacząć coś robić?

Zaczęliśmy przygotowania dotyczące następnego roku akademickiego: ustaliśmy kalendarium imprez, które nas czekają. Robię to z gronem osób, które pomagały mi przy kampanii.

Przygotowania już trwają, więc podchodzicie do sprawy od początku „na poważnie”?

Rzeczywiście. Jeszcze odbywa się to nieoficjalnie, ale już dużo planujemy i myślimy.

Jak oceniasz tegoroczne wybory?

Tym, co najbardziej interesowało mnie podczas wyborów, była frekwencja. Jak to wcześniej przewidywałem – była ona bardzo niska: nie osiągnęła nawet 10%, czyli głosowało tylko ok. 1000 osób spośród uprawnionych do głosowania. To smutny fakt. Niska frekwencja oznacza także dla mnie, że mało osób mnie rzeczywiście poparło i mam niewielkie zaplecze działań. Trzeba coś zrobić, aby studenci bardziej aktywnie uczestniczyli w życiu uczelni.

Czy da się ich zaktywizować?

Bardzo małą część tych, którzy nie głosowali – tak. Do pozostałych trzeba wielu zabiegów i środków. Obserwując życie, politykę, dochodzę do wniosku, że polskie społeczeństwo oddala się coraz bardziej od ideału aktywnego i odpowiedzialnego funkcjonowania społecznego. Dla mnie jako studenta jest nie do pomyślenia, żebym nie brał udziału w wyborach do Samorządu lub Parlamentu KUL – tylko w ten sposób mogę przedstawić swoje problemy władzom uniwersytetu, bo wybierani przez nas kandydaci reprezentują nas przed nimi. Fakt nieuczestniczenia do wyborów oznacza, że większości studentów się tu podoba, wszystko jest OK i nie mają żadnych propozycji zmian. Mam nadzieję, że nadchodzący rok akademicki da szansę na lepsze poznanie Samorządu przez studentów i dzięki temu będą oni w przyszłości chcieli wpływać na kształt jego działań. Może Parlament Studentów KUL powinien zastanowić się nad zmianą ordynacji wyborczej – na przykład zmienić formę wyborów na pośrednie?

Przewodniczącego wybieraliby wtedy parlamentarzyści...

Tegoroczne głosowanie pokazało jednak, że zarówno czynne, jak i biernie prawo wyborcze w wyborach parlamentarnych nie było w pełni wykorzystane. Parlament Studentów KUL trudno więc uznać za dobrą reprezentację społeczności studenckiej.

To zamknięte koło. Studenci nie interesują się samorządnością, nie obchodzi ich jej kształt i charakter na KUL-u. Z roku na rok zainteresowanie to jeszcze bardziej się zmniejsza. Nie obsadzony mandat, przysługujący studentom danego kierunku w Parlamencie, to ich strata! Nie będą mieli swego reprezentanta, a tylko za jego pośrednictwem mogliby walczyć o swoje sprawy, zgłaszać pomysły i dbać o własne interesy. To także możliwość „istnienia” na uniwersytecie – posiadanie swojego reprezentanta...

Jaki jest twój stosunek do przeszłości, do poprzedniego Zarządu USS?

Kiedy przyszedłem na I rok studiów, bardzo chciałem działać w Samorządzie, więc zgłosiłem się i zacząłem konsekwentną pracę. Uważam, że Samorząd robi na Uniwersytecie wiele rzeczy, które służą studentom. Czasami – ale należy to do rzadkości – zdarzają się też niewypały, które są stratą czasu i pieniędzy studentów oraz energii wielu ludzi. Samorząd powinien odnosić się do idei służenia studentom i reprezentowania ich, ale robi też rzeczy, które studentom nie służyły.

W swoim programie napisałeś o zmianie wizerunku Samorządu. Jaka jest w takim razie Twoja wizja USS? Samorząd – jaki?

Po pierwsze Samorząd otwarty dla studenta. Chciałbym, żeby studenci wiedzieli, co to jest Samorząd, co robi, jak robi. Sposobów na to jest wiele. Mam nadzieję, że już od 1 października będzie widać, co Samorząd oferuje studentom.

Druga rzecz to Samorząd bardziej profesjonalny. Chciałbym, aby współpracownicy USS i wszyscy ludzie, którzy z nim się stykają podnosili w jakiś sposób swoje kwalifikacje i umiejętności potrzebne w życiu. Ja, przychodząc do Samorządu, nie miałem pojęcia, jak się obsługuje fax, ksero, jak korzysta się z urządzeń typu bindownica. Tego

nauczyłem się tutaj i przyda mi się to. To są umiejętności, które studenci mogą zdobyć bezpłatnie – tu na miejscu. Trzeba tylko chcieć...

Kolejna rzecz to Samorząd aktywny, taki, który ciągle coś robi. Mamy w swoim stałym planie liczne imprezy, które chcemy kontynuować, bo są dobre. Mam nadzieję, że te przyszłe działania będą jeszcze lepsze. Kwestia tego, kto to będzie robił i jak.

Co da Tobie USS, co Ty możesz dać jemu?

USS spełni moje marzenie – już je spełnił, choć myślałem, że przyjdzie to trochę później. Oczywiście chodzi o bycie Przewodniczącym Samorządu. Na pewno podniesie moje umiejętności, kwalifikacje. Sprawę, że będę jeszcze więcej i lepiej pracował, robił to, co lubię i chcę robić. Mam nadzieję, że swoim przyszłym współpracownikom dam energię, aby chcieli się angażować i pracować tak, jak do tej pory, żeby chcieli ciągle być w USS. Dużo dają mi ludzie, którzy tu są. W trudnych chwilach potrafią pomóc, mimo że mają własne obowiązki. To zaleta wszystkich, którzy przychodzą do Samorządu: są gotowi pomóc.

Jak chcesz wspierać inicjatywę studentów i pomysły uczelnianych agend?

Chciałbym, aby – w ramach Targów Organizacji Studenckich – współpraca nasza jeszcze bardziej się zacieśniła, by także w ciągu roku agendy mogły prezentować swą działalność. Chciałbym je wspierać poprzez zaplecze techniczne – mało która agenda ma ksero, komputer, niektóre nie mają pomieszczeń! Nie jesteśmy w stanie wesprzeć wszystkich projektów, ale te najciekawsze i najbardziej atrakcyjne dla studentów mogą liczyć na naszą pomoc. Będę dokładał starań, aby to, co robią studenci było widać – nie tylko na uczelni, ale i na zewnątrz. Samorząd ma już wiele kontaktów z mediami, ze sponsorami. Udośćelniając je, również możemy pomóc. Do agendy należy jednak pierwszy krok – to ona musi do nas przyjść. My też będziemy do nich wychodzić, ale nie może być tak, że będziemy musieli ciągnąć jakąś agendę, żeby zechciała coś zrobić. Ważnym przedsięwzięciem, które chcę zrealizować jest skrzynka z pomysłami, do której będzie można wrzucać ciekawe projekty. Wielu studentów chce coś zrobić, ale nie mają odwagi lub siły

nowym Przewodniczącym USS KUL

przebiecia. Może uda nam się pomóc im zrealizować ich pomysły.

Do czego chcesz przyłożyć największą wagę?

Na początku chciałbym zmienić obraz Samorządu, żeby ludzie chcieli do niego przychodzić i pracować, zmienić wizerunek USS: tego co robi i jak robi. Studenci będą mogli nas poznać, a dzięki temu także dla nas otworzy się nowa furtka z pomysłami studentów, z ich problemami.

Twoje największe marzenie jako Przewodniczącego?

Żeby Kulturalia 2004 – X Dni Kultury Studenckiej były najlepszymi Kulturaliami z zorganizowanych do tej pory.

Największa obawa?

Obawa? Największą jest to, że w pewnej chwili pojawi się myśl, że się nie nadaje, że coś zrobiłem źle... Jeśli jednak się pojawi – na pewno ją przezwyciężę, bo każdy człowiek ma takie

chwile, że jest mu ciężko. Myślę jednak, że będzie lepiej.

Czy uważasz się za dobrego organizatora, lidera?

Jestem dobrym organizatorem, ale to, czy nadaję się do tego – tę wiedzę czerpię od tych osób, które ze mną współpracują. Od nich wiem, że to najlepsza funkcja, jaką mogę pełnić, czyli kierowanie ludźmi, praca w zespole razem z nimi. Szkolenia, które przechodziłem, różne testy wskazywały na to, iż mam jakieś predyspozycje do bycia liderem. Nie można się nim urodzić – liderem trzeba się stawać. Ja się staram...

Ufasz we wsparcie swojej ekipy?

Bardzo. Miałem już tego wielokrotnie dowody podczas kampanii, choć nie byli bardzo związani z Samorządem, w którym ja już działałem.

Czy nie przeraża cię ilość pracy?

Samorząd nie ma bardzo dużo do roboty – to tylko kwestia odpowiedniej organizacji i sprawnego przeprowadze-

nia. Samorząd nie jest przecież jakąś wielką firmą, która robi tysiąc rzeczy naraz, lecz jest to kilkanaście imprez w ciągu roku, o których wiadomo już z góry, że muszą się odbyć. Trzeba je tylko należycie zaplanować, zorganizować i wykonać. Dzięki temu wszyscy będą mieli większą satysfakcję, bo trzy konkretnie wykorzystane godziny są lepsze od dziesięciu źle wykorzystanych. Ludzi trzeba odpowiednio zmotywować, potrzeba kogoś, kto powie im: ty to robisz dobrze lub podziękuję nawet po wykonaniu małego zadania. To wielka motywacja.

Czy udaje ci się pogodzić pracę w Samorządzie z nauką?

Praca w Samorządzie jest realizacją mojej pasji, a studiuję to, co bardzo chciałem od początku studiować. Na pierwszym miejscu stoją oczywiście studia – wszyscy powinni o tym pamiętać. Bycie działaczem nie jest najważniejsze.

Rozmawiał Sebastian Umiński

Już po raz drugi Samorząd Studentów Wydziału Teologii KUL – inspirowany słowami : „jak wódz kieruje oddziałem zatroskany o ocalenie żołnierzy, a sternik kieruje okrętem z zamiarem ocalenia żeglujących, tak pedagog prowadzi dzieci ku zbawczemu trybowi życia, przejęty troską o nie” (Klemens Aleksandryjski, Pedagog) – zorganizował Konkurs na Najlepszego Pedagoga Roku na Wydziale Teologii KUL.

PEDAGOG ROKU 2003

W dniach od 7 do 10 kwietnia br. studenci I, II, III i IV roku teologii, muzykologii i nauk o rodzinie w tajnych wyborach oddawali głosy na pracowników naukowych Wydziału Teologii KUL w dwóch kategoriach: Najlepszy Wykładowca i Najlepiej Prowadzący Ćwiczenia (na poszczególnych latach studiów oraz na całym wydziale w ramach danego kierunku studiów).

W dzień wspomnienia św. Macieja, tj. 14 maja br. odbył się Finał Konkursu Pedagog Roku 2003. Centrum stanowiła Uroczysta Eucharystia w Kościele Akademickim KUL, której przewodniczył Dziekan Wydziału Teologii, ks. prof. dr hab. Jerzy Pałucki. Homilię wygłosił Opiekun Sejmiku SSWT KUL, ks. dr Piotr Kieniewicz MIC. Studenci sekcji muzycznej Koła Naukowego Instytutu Nauk o Rodzinie oraz student II roku muzykologii Bogdan Stępień (organy) zatroszczyli się o oprawę muzyczną liturgii.

Licznie zgromadzeni pracownicy naukowcy oraz studenci Wydziału Teologii tuż po Eucharystii udali się do Auli im. Jana Pawła II w Collegium KUL. Uroczysty Finał Konkursu Pedagog Roku 2003 rozpoczął się śpiewem „Gaude Mater Polonia” w wykonaniu Chóru „Cantores Ecclesiae” Instytutu Muzykologii KUL prowadzonego przez pana dr. Jacka Piecha. Następnie Dziekan, ks. prof. Jerzy Pałucki przemówił do zgromadzonych profesorów i studentów, wyrażając swą ogromną radość z powodu tego rodzaju studenckiej inicjatywy oraz z faktu spotkania w jednym miejscu studentów teologii, muzykologii i nauk o rodzinie.

Oto laureaci konkursu na Najlepszego Pedagogę Roku Wydziału Teologii KUL w roku akademickim 2002/2003:

TEOLOGIA – Kurs „B”		
rok studiów	NAJLEPSZY WYKŁADOWCA	NAJLEPIEJ PROWADZĄCY ĆWICZENIA
I rok	ks. dr Stanisław Haręzga	ks. mgr lic. Artur Radacki
II rok	o. dr Ireneusz Sławomir Ledwoń OFM	ks. dr Jacenty Mastej ks. dr Jarosław Marczewski
III rok	ks. dr Stefan Szymik MSF	ks. mgr lic. Wiesław Śmigiel
IV rok	ks. prof. dr hab. Jerzy Szymik	dr Krzysztof Mielcarek
INSTYTUT NAUK O RODZINIE		
I rok	dr Paweł Skrzydlewski	ks. mgr lic. Wiesław Śmigiel
II rok	dr Anna Petkiewicz	dr Anna Petkiewicz
III rok	ks. dr Mirosław Wróbel	dr Anna Krupa
IV rok	ks. prof. dr hab. Tadeusz Zasępa	mgr Małgorzata Janczarek
INSTYTUT MUZYKOLOGII		
I rok	ks. prof. dr hab. Ireneusz Pawlak	mgr Iwona Sawulska
II rok	ks. prof. dr hab. Ireneusz Pawlak	ks. prof. dr hab. Marek Zahajkiewicz
III rok	prof. dr hab. Stanisław Dąbek	mgr Mariusz Pucia
IV rok	mgr Ireneusz Wyrwa	mgr Ireneusz Wyrwa

Laureaci na poszczególnych kierunkach studiów:

	NAJLEPSZY WYKŁADOWCA	NAJLEPIEJ PROWADZĄCY ĆWICZENIA
na Teologii – Kurs podst. „B”	ks. prof. dr hab. Jerzy Szymik	dr Roman Majeran
w Instytucie Nauk o Rodzinie	dr Paweł Skrzydlewski	ks. mgr lic. Wiesław Śmigiel
w Instytucie Muzykologii	prof. dr hab. Stanisław Dąbek	ks. mgr Piotr Paćkowski

Po słowach Księdza Dziekana Chór Muzykologii odśpiewał „Regina caeli leatare”, po czym przystąpiono do wręczania dyplomów i nagród wszystkim laureatom konkursu. Przed ogłoszeniem imienia i nazwiska laureata konkursu konferansjerzy (Ewelina Rzeźnik, studentka III roku Teologii i Przewodnicząca SSWT KUL oraz Jacek Twardzik, student IV roku Nauk o Rodzinie i parlamentarzysta Wydziału Teologii) odczytywali krótką prezentację sylwetki wyróżnionego pracownika naukowego, po czym każdy zwycięzca otrzymywał pamiątkowy dyplom i miał prawo zabrać głos.

Po dodaniu wszystkich głosów studentów I, II, III i IV roku na poszczególnych kierunkach studiów wyłoniono Najlepszego Wykładowcę i Najlepiej Prowadzącego Ćwiczenia na całym Wydziale Teologii oraz w ramach poszczególnych instytutów.

Następnie Samorząd Studentów Wydziału Teologii KUL nagrodił dyplomami tych pedagogów, którzy sprawują pieczę nad nadobowiązkowymi zajęciami studentów Wydziału. Oto wyróżnieni: ks. mgr Piotr Paćkowski (dyrygent Scholi Gregoriańskiej Instytutu Muzykologii), dr Jacek Piech (dyrygent Chóru „Cantores Ecclessiae” Instytutu Muzykologii), dr Antoni Zoła (Kurator Koła Naukowego Instytutu Muzykologii), ks. prof. dr hab. Alojzy Drożdż (Kurator Koła Naukowego Instytutu Nauk o Rodzinie), ks. dr An-

drzej Czaja (Kurator Koła Naukowego Studentów Teologii) oraz ks. dr Piotr Kieniewicz MIC (Opiekun Sejmiku Samorządu Studentów Wydziału Teologii).

Uroczysty Finał II edycji Konkursu Pedagog Roku Wydziału Teologii KUL został zwieńczony przepięknym śpiewem „Gaudeamus igitur” w wykonaniu Chóru „Cantores Ecclessiae” Instytutu Muzykologii KUL oraz błogosławieństwem ks. dr Piotra Kieniewicza MIC.

Ewelina Rzeźnik,

Przewodnicząca SSWT KUL

Srebrny medal koszykarzy AZS KUL

W dniach 16-18 maja 2003 r. odbyły się w Lublinie, organizowane przez AZS KUL i AZS UMCS Mistrzostwa Polski Uniwersytetów w koszykówce mężczyzn. AZS KUL zdobył w tych Mistrzostwach srebrny medal. Do walki o medale zgłosiła się rekordowa liczba 16 uniwersytetów. Wielu zawodników biorących udział w mistrzostwach to reprezentanci Polskiej Ligi Koszykówki.

AZS KUL przystąpił do mistrzostw wzmocniony dwoma zawodnikami ligowymi. Marcin Rzegocki i Grzegorz Ożóg (studenci filii WNS KUL w Stalowej Woli) od kilku lat występują w I-ligowym zespole Stal Stalowa Wola. Pozostali zawodnicy mieli przeszłość juniorską. AZS KUL wygrał z tak silnymi drużynami jak Uniwersytet Warszawski (5 miejsce w Lidze Akademickiej Koszykówki) oraz z Uniwersytetem Adama Mickiewicza, poprzednim mistrzem Polski z 2001 roku. Duży wkład w sukces wniósł, pracujący na KUL od roku 2002, trener mgr Wojciech Paszek, wieloletni szkoleniowiec lubelskiego Startu. Jego zasługą jest powstała w drużynie, tak potrzebna do sukcesów, atmosfera.

Srebrny medal jest jednym z największych sukcesów sekcji koszykówki AZS KUL, istniejącej od 1925 roku.

Robert Kulik

Na zdjęciu: U góry od lewej: Paweł Mazurek (doktorant historii, kapitan), Bogumił Szady (doktor nauk humanistycznych), Aleksander Langer (filologia romańska), Marcin Rzegocki (ekonomia, filia w Stalowej Woli), Karol Sputowski (prawo), Piotr Saniawa (ekonomia), Sebastian Stępiak (IWKR), Grzegorz Ożóg (socjologia, filia w Stalowej Woli), Robert Kulik (administracja) U dołu od lewej: mgr Janusz Herbin (II trener), mgr Wojciech Paszek (I trener), Łukasz Baran (administracja), Bartosz Kuna (filozofia), Remigiusz Gruba (historia/administracja)

Zdjęcie:
Beata Zajac

Z obrad Senatu

Posiedzenie w dniu 26 czerwca 2003 r.

Dydaktyczne:

- utworzenie w roku akad. 2003/04 w Instytucie Duchowości Podyplomowego Studium Duchowości Katolickiej o dwóch specjalizacjach: Towarzystwo duchowe oraz Animacja grup modlitewno-apostolskich

Organizacyjne:

- zmieniono nazwę Działu Współpracy z Zagranicą na: Biuro Współpracy z Zagranicą

Personalne:

- ks. dr Tadeusz Syczewski uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej – liturgiki
- dr Piotr Gutowski uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie filozofii
- prof. dr hab. Włodimir Kossak został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Prawa Cywilnego i Postępowania Cywilnego w Wydziale Zamiejscowym Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim
- ks. prof. dr hab. Marian Rusecki został Dyrektorem Instytutu Teologii Fundamentalnej

- ks. dr hab. Krzysztof Góźdz, prof. KUL, został Dyrektorem Instytutu Teologii Dogmatycznej
- ks. dr hab. Marek Chmielewski, prof. KUL, został Dyrektorem Instytutu Teologii Duchowości
- ks. dr hab. Zenon Uchnast, prof. KUL złożył rezygnację z funkcji Prodziekana Wydziału Nauk Społecznych ds. Filii w Stalowej Woli

Inne:

- Senat wprowadził zmianę w Regulaminie przyznawania pomocy materialnej studentom KUL dotyczącą studentów niepełnosprawnych. § 4 p. 2 Regulaminu otrzymuje brzmienie: „Stypendium przysługuje studentowi studiów dziennych. Przyznanie stypendium nie jest uzależnione od sytuacji materialnej studenta”.
- Senat Akademicki, na wniosek Rady Wydziału Nauk Społecznych, nadał tytuł doktora honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Profesorowi Romano Prodiemu, Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego.
- Senat przyznał „Medal za zasługi dla Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” ks. dr. Edwardowi Pohoreckiemu, wieloletniemu Dyrektorowi Instytutu Wyższej Kultury

Religijnej, jako wyraz uznania i wdzięczności za 18 lat ewangelicznej postęgi kapłańskiej, pracy dydaktycznej i naukowej o nieocenionym znaczeniu społecznym, dzięki której IWKR, a wraz z nim Katolicki Uniwersytet Lubelski stał się znaczącym ośrodkiem studiów i pogłębiania wiedzy religijnej w Polsce i poza jej granicami.

- Senat przyznał „Medal za zasługi dla Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” mgr. Andrzejowi Paluchowskiemu, wieloletniemu pracownikowi Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, a w latach 1976-97 jej Dyrektorowi, jako wyraz wdzięczności i uznania za pełną oddania, owocną pracę, w którą wkładał swój talent i serce.
- Ks. Prof. Ryszard Knapiński został wybrany na członka Komitetu Nauk o Sztuce PAN oraz do Rady Naukowej Instytutu Sztuki PAN na kadencję 2003-2006 (będzie to czwarta kadencja Księdza profesora), pozostając nadal członkiem dwóch zespołów w KBN: D14 (do Spraw Działalności Wspomagającej Badania) i H01 (Zespół Nauk Humanistycznych). Ks. Profesor Ryszard Knapiński jest również konsultantem w podkomisji ds. Sztuki Kościelnej przy Komisji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski.

Kalendarium

- 26 maja 2003 r. *Kapituła Nagrody im. Włodzimierza Pietrzaka*, przyznawanej przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” uhonorowała Rektora KUL ks. prof. Andrzeja Szostka nagrodą specjalną za twórczy wkład w rozwój myśli antropologicznej i etycznej, propagowanie postaw moralnych w oparciu o wartości uniwersalne oraz za wybitne osiągnięcia w budowaniu prawdziwej wspólnoty akademickiej.
- 16 czerwca br. w Trybunale Koronnym Prezydent Lublina Andrzej Pruszkowski uhonorował nagrodami finansowymi i odznakami „Zastużony działacz kultury” osoby, które wyróżniły się w swojej działalności w dziedzinie kultury i sztuki. Nagrodę Prezydenta Miasta Lublina za upowszechnianie kultury za 2002 rok otrzymał prof. Władysław Panas, Kierownik Katedry Teorii Literatury.
- Książka ks. prof. Stanisława Zięby „Ekosystem leśny wartością czło-

wieka” (Warszawa-Lublin 2002) nagrodzona została *Nagrodą Ministra Środowiska*. Nagroda ta przyznawana jest za szczególne osiągnięcia naukowo-badawcze w zakresie ochrony, kształtowania i użytkowania środowiska oraz jego zasobów. Do nagrody mogą być zgłaszane wybitne prace, mające cechy nowości i nowoczesności, wyróżniające się efektami naukowymi, gospodarczymi i społecznymi. Wręczenie wyróżnienia miało miejsce 24 lipca.

- W dniach od 2 do 17 czerwca 2003 r. odbyła się centralna *rejestracja kandydatów na studia*. Na wszystkie kierunki studiów dziennych, wieczorową psychologię i eksternistyczną historię, historię sztuki i pedagogikę w Lublinie, zgłosiło się ogółem 6 687 osób, w tym: 28 laureatów olimpiad przedmiotowych, 55 finalistów olimpiad przedmiotowych, 20 osób z maturą międzynarodową, 62 osoby niepełnosprawne. Średnio o jedno miejsce ubiegało się 3 kandydatów. Najbardziej obleganymi kierunkami były psychologia – ponad 12, i filologia angielska – ponad 10 osób na miejsce. Średnia liczba osób

przypadających na jedno miejsce na poszczególnych wydziałach wynosiła: w Kolegium MISH – 3,15; na Wydziale Teologii – 0,98; na Wydziale Prawa, prawa Kanonicznego i Administracji – 2,04; na Wydziale Filozofii – 1,05; na Wydziale Nauk Humanistycznych – 3,76; na Wydziale Nauk Społecznych – 4,72; na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym – 2,75. Od 26 czerwca do 10 lipca trwało postępowanie kwalifikacyjne, w większości egzaminy wstępne bądź rozmowy kwalifikacyjne. Na pierwszy rok studiów zostało zakwalifikowanych 2 770 osób. Po raz pierwszy lista osób przyjętych na studia została opublikowana na stronach KUL w Internecie. We wrześniu zostanie przeprowadzona dodatkowa rekrutacja na studia dzienne w Lublinie: administrację, filologię romańską, filologię klasyczną, filozofię przyrody, filozofię teoretyczną, muzykologię, teologię, oraz na ekonomię w Filii WNS w Stalowej Woli i prawo w Wydziale Zamiejscowym Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim. Do końca sierpnia można też składać dokumenty na studia za-

oczne, wieczorowe i eksternistyczne (teologia, nauki o rodzinie, filozofia).

- **Od 21 lipca do 1 sierpnia 2003 r.** miała miejsce trzecia edycja *Letniej Szkoły Praw Człowieka i Praw Europejskiego*. Dwutygodniowy program zajęć obejmował trzy przedmioty: Prawa Człowieka, Prawo Europejskie oraz Retorykę Prawniczą. Wszystkie zajęcia prowadzone były w języku angielskim przez Prof. Luca Reydamasa z Notre Dame University, Dr. Piet'a van Nuffela z Katholieke Universiteit Leuven, oraz pracowników Wydziału Prawa KUL: Prof. Delaine'a Swensona z Katedry Prawa Amerykańskiego i Porównawczego i mgr Tomasza Sieniową z Katedry Prawa Unii Europejskiej. Na zakończenie tegorocznego programu - 1 sierpnia - odbyła się debata prowadzona według tzw. reguł oksfordzkich. W ramach debaty przeprowadzone zostały dwie dyskusje: pierwsza dotyczyła ratyfikacji przez Stany Zjednoczone Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, druga zaś projektu przyszłej Konstytucji Unii Europejskiej. Moderatorami byli eksperci z Unii Europejskiej i Stanów

Zjednoczonych. Bezpośrednio po zakończeniu debaty, uczestnikom Szkoły Letniej wręczone zostały certyfikaty ukończenia programu. Szkoła Letnia została zorganizowana przez Centrum Prawa Amerykańskiego we współpracy z Instytutem na rzecz Państwa Prawa. Honorowym Patronem Szkoły Letniej był Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, Biskup sandomierski, prof. dr hab. Andrzej Dzięga.

- **1 sierpnia 2003 r.** odbył się wykład pt. *PROTEIN KINASE CK2 - STRUCTURE & FUNCTION*, który wygłosił dr Greg Vilk z Western Ontario University. Organizatorem wykładu była Katedra Biologii Molekularnej KUL.
- W dniach **4-6 sierpnia 2003 r.** w Dworku Staropolskim na Poczekajce, odbyła się międzynarodowa konferencja filozoficzna „*Analityczny pragmatyzm*”. W konferencji udział wzięli uczeni z Polski, USA, Francji, Kanady, Australii, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Węgier. Organizatorami byli: dr hab. Piotr Gutowski, dr hab. Tadeusz Szubka, mgr Anna Modrzejewska.

- Centrum Prawa Amerykańskiego rozpoczęło nabór do *VI Edycji Szkoły Prawa Amerykańskiego*. SPA ma charakter zaawansowanych studiów prawniczych dla osób, które mają już solidne podstawy w dziedzinie prawa. Zajęcia prowadzone są przez profesorów z Chicago - Kent College of Law oraz pracowników Wydziału Prawa KUL. Warunkiem koniecznym do zakwalifikowania się do programu jest dobra znajomość języka angielskiego w mowie i piśmie (minimum na poziomie średniozaawansowanym). Uczestnicy programu muszą posiadać umiejętność posługiwania się komputerem i korzystania z internetu. Zainteresowani uczestnictwem proszeni są o przesłanie zgłoszenia drogą internetową z tytułem: „SPA 2003” na adres cenpram@kul.lublin.pl. Rozmowy kwalifikacyjne przewidziane są w poniedziałki i środy w godz. 13.30-15.00 (pok. 721, Collegium JP II). Nowy program rozpocznie się w październiku 2003 r. Więcej informacji na temat Szkoły można znaleźć na stronie internetowej <http://www.kul.lublin.pl/prawo/cpa>.

Podyplomowe Studium Duchowości Katolickiej w Instytucie Teologii Duchowości KUL

Zaprasza

kapłanów, osoby konsekrowane, osoby świeckie, szczególnie:

- formatorów, ojców duchownych, mistrzów (mistrzynie) nowicjatów,
- spowiedników i kierowników duchowych, członków grup i wspólnot modlitewno-apostolskich, katechetów i wszystkich zainteresowanych duchowością katolicką.

Celem studium jest pogłębienie wiedzy o życiu duchowym i formacji duchowej.

Ukończenie Studium będzie uwieńczone dyplomem zaświadcującym o przygotowaniu do kompetentnego sprawowania posługi formacyjnej.

Szczegółowe informacje na temat Studium — programu zajęć, warunków przyjęcia itp. można uzyskać:

Instytut Teologii Duchowości Wydział Teologii KUL AL Raławickie 14 20-950 Lublin Tel./fax (081) 4453813 www.kul.lublin.pl/duchowosc e-mail: inteuch@kul.lublin.pl

Studium posiada dwie specjalizacje:

- Towarzystwo duchowe
- Animacja grup modlitewno-apostolskich

Studia trwają 4 semestry i obejmują 300 godzin zajęć, na które składa się 242 godziny wykładów, 42 godziny warsztatów, 8 godzin konwersatoriów i 8 godzin seminariów.

Zajęcia odbywają się w pomieszczeniach KUL w comiesięcznych sesjach (od października do czerwca): w piątek w godzinach 15.00 — 20.00 i w sobotę w godzinach 8.30 — 18.15 (w kwietniu, maju i czerwcu do godz. 20.00).

Zajęcia prowadzą pracownicy naukowcy Instytutu Teologii Duchowości KUL, inni wykładowcy KUL oraz zaproszeni specjaliści z różnych uczelni w Polsce.

Program studiów będzie obejmował wykłady z przedmiotów, m.in.: rozwój duchowy, norma psychiczna, zjawiska nadzwyczajne, zasady komunikacji interpersonalnej, duchowość kobiety, duchowość mężczyzny, kryzys duchowy, zniewolenia szatańskie, towarzyszenie powołaniu, zasady towarzyszenia duchowego, metody aktywizacji grupowej, rozwiązywanie konfliktów we wspólnocie.

Warunki przyjęcia na Studium:

- ukończenie studiów wyższych, uwieńczone uzyskaniem co najmniej tytułu zawodowego magistra;
- złożenie w sekretariacie Studium w terminie do 15 września br. kompletu dokumentów: podanie o przyjęcie na studia (do nabycia w portierni Gmachu Głównego KUL), życiorys, potwierdzona kserokopia dyplomu magisterskiego, świadectwo zdrowia, 2 fotografie;

- osoby duchowne i konsekrowane, proszone są o przedstawienie: pisemnej zgody własnego ordynariusza lub wyższego przełożonego; w przypadku

osób świeckich: rekomendacji proboszcza miejsca zamieszkania;

- uiszczenie opłaty wpisowej w wysokości 50 zł (przed przystąpieniem do rozmowy kwalifikacyjnej), która po zakwalifikowaniu na studia jest odliczana od opłaty za I semestr;

- pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej, która odbędzie się 29 września 2003 r. o godz. 10 w sali C-849 Collegium Jana Pawła II.

Dokumenty można składać osobiście lub przysłać: Sekretariat Podyplomowego Studium Duchowości Katolickiej, pokój C-813 Collegium Jana Pawła II, Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin.

Opłata semestralna za studia wynosi 700 zł. Wpłaty należy dokonać najpóźniej w terminie do 30 listopada za pierwszy semestr i do 30 kwietnia za drugi semestr. Brak wpłaty w określonym terminie jest podstawą do skreślenia z listy studentów.

Warunkiem ukończenia Studium i uzyskania dyplomu jest udział w zajęciach Studium, uzyskanie wpisu z poszczególnych zajęć, zdanie egzaminów z wyznaczonych przedmiotów, a także złożenie pisemnej pracy dyplomowej.

Absolwenci studium, którzy posiadają tytuł zawodowy magistra teologii, mogą ubiegać się o przyjęcie na II rok studiów doktoranckich w Instytucie Teologii Duchowości KUL, pod warunkiem złożenia egzaminów uzupełniających z wyznaczonych przedmiotów.

Przewidywana liczba przyjęć w pierwszym roku Studium — maksymalnie 70 osób, po około 35 osób na każdą ze specjalizacji.

W dniach 6-8 maja 2003 roku odbyła się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim II Konferencja Międzynarodowa Forum Teologów Europy Środkowej i Wschodniej, której organizatorem był Instytut Teologii Dogmatycznej Wydziału Teologii KUL.

WIĘKSI I MNIEJSI PROROCY EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

Otwieramy niekonwencjonalną przygodę teologiczną: oprócz licznych, a jeszcze bardziej zacnych Gości, wypełnia naszą aulę trzydziestu dwóch indywidualnych oraz trzech zespołowych większych i mniejszych proroków z ośmiu krajów. Za prorokami, czy z prorokami, stawili się tu ich promotorzy z siedmiu krajów (Polska, Czechy, Węgry, Słowacja, Ukraina, Białoruś i Kazachstan), by proroków inspirująco odsłaniać. Skąd oni tu i po co? Co za pomysł budzić i niepokoić proroków?

420 dni temu odbyła się w tej auli pierwsza Konferencja Teologów Europy Środkowej i Wschodniej. Zorganizowaliśmy ją w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2001 roku. Poświęciliśmy tematowi Współczesna teologia Europy Środkowej i Wschodniej. Malowaliśmy słowem sytuację teologii w Czechach, na Słowacji, na Ukrainie, Białorusi, Litwie i w Polsce. Malowali nasi absolwenci i przyjaciele. Było nam ze sobą dobrze. Doświadczaliśmy sensu takiej teologicznej wspólnoty, przyjaźni, serdecznych więzów, współmyślenia, wzajemnego obdarowywania się, współpracy, a również pięknych marzeń o wspólnym budowaniu mniej zachodniej, a bardziej naszej teologii. Rozstaliśmy się z mocnym postanowieniem powrotów, zredagowaliśmy List do teologów Europy Środkowowschodniej. Odsłaniliśmy w nim naszą wspólną głęboką tęsknotę za wyraźniejszą tożsamością naszej teologii, a także zdecydowane przekonanie, że teologia naszego regionu Europy oczekuje na poważne przeorientowanie. Nie chodzi o zrywanie z Zachodem, by ograniczyć współpracę do bliższego nam kręgu. Chodzi o to, by nie za bardzo zależeć od tego, co rośnie w teologii zachodniej, a odważniej i skuteczniej uprawiać własną teologię, tzn. taką, która należycie uwzględni własne dziedzictwo kulturowe (przede wszystkim teologiczne), zwraca się do własnych teologów przeszłości, wsłuchuje się uważnie w ludową pobożność własnych krajów, podejmuje problemy wystające z naszych kontekstów, bierze pod uwagę nasze doświadczenia, z męczeństwem i wielorakim zniewoleniem włącznie, ceni wysoko nasze własne inicjatywy na rzecz Ewangelii, podejmowane nie-

rzadko z głęboką mądrością i heroiczną odwagą, liczy się z tradycjami naszych narodów, a także ich wrażliwością. Napisaaliśmy o tym szerzej we wspomnianym Liście. Niechaj wybrzmia tutaj i teraz dwa fragmenty:

1. Z pokorą poczuwamy się do odpowiedzialności za dziedzictwo misji i teologicznego dzieła Braci Sołtuńskich – Cyryla i Metodego. W ciągłości zapoczątkowanego przez Nich dzieła upatrujemy szansę odnalezienia naszej tożsamości w rodzinie ludów i narodów. Dziedzictwo Cyryla i Metodego, odnowione nie bez wpływu Ducha Świętego w ostatnich dwóch stuleciach Zjazdami Welehradzkimi i pontyfikatem Papieża-Słowianina wyznacza nam, teologom, drogę wejścia przez Bramę Chrystusa w przestrzeń wiosny Kościoła, w której naszemu życiu, wiedzy i badaniom naukowym przypada zaszczytna rola świadectwa – chrześcijańskiej martyrii (Jan Paweł II), podejmowanej we wspólnocie, z miłością i całkowitym oddaniem.

Dlatego też zatroskani o to, by „non evacuetur crux Christi”, w który wpisujemy „radości i nadzieje, smutki i trwogę” (por. KDK 1) naszych środowisk, zapraszamy Was do współ-myślenia i współ-działania na rzecz jedności teologów Europy Środkowowschodniej.

2. Już teraz łączy nas wiele. Ożywia nas, właściwe mentalności słowiańskiej, otwarcie na Boga, Kościół i drugiego człowieka, łatwość w przyjmowaniu religijnego wymiaru ludzkiej egzystencji, wrażliwość na różnorodne przejawy życia duchowego, przekonanie o prymacie Prawdy objawionej przed czysto ludzkimi spekulacjami. Łączy nas wrażliwość na godność człowieka, na Świętą Bogą Rodzicielkę, łączy nas maryjny rys teologii i chrześcijańskiej pobożności. Nawet podejmowana przez nas – od Bałkanów po kraje nadbałtyckie – tematyka prac badawczych w teologii wykazuje znamienne podobieństwo w swych istotnych elementach. Łączy nas także spotkania dziekanów Wydziałów Teologicznych tego regionu. Nie do końca jeszcze wykorzystujemy uświadamianą sobie szansę wspólnoty

publikacji czy wymiany wykładowców i studentów.

Łączy nas doświadczenie wyniszczających wiarę totalitaryzmów, ateistyczne podłoże liberalizmów charakteryzujące epokę postmodernizmu z jej tzw. antropologicznym przewrotem i roszczeniem o stanowienie o życiu i śmierci, prawdzie, dobru i pięknie. Łączy nas konieczność konfrontacji ze stopniowym zanikaniem kultury słowa w mentalności masowej, a co za tym idzie upadku autorytetów – w tym także autorytetu Prawdy.

Po tamtym pierwszym spotkaniu (nazwaliśmy je I Forum TEŚiW) opracowaliśmy wstępny roboczy projekt Statutu Towarzystwa Teologicznego Europy Środkowo-Wschodniej; nie jesteśmy nim zachwyceni, jako że zdaje się zakładać swoisty lublinocentryzm, którego nie planowaliśmy, i którego nie chcemy. Niniejsze spotkanie stwarza właściwy kontekst do podjęcia tej również sprawy, chociaż nie została ona wyraźnie nazwana i zamieszczona w programie.

Kiedy rozstawaliśmy się 1 grudnia 2001 roku, roboczo wskazaliśmy sobie tematyczny kierunek dla II Forum, czyli dla tego tutaj i teraz odbywającego się spotkania. Mieliśmy podjąć temat godności człowieka, a to w przekonaniu, że antropologia wyjątkowo tragicznie została poraniona dokądkolwiek sięgnęły czerwone ręce. Postanowiliśmy zająć się człowiekiem, jeszcze konkretniej – godnością człowieka. Zgodnie z przyjętym założeniem nowej orientacji (zwrot ku własnej tożsamości) postanowiliśmy skonsultować nasz problem z naszymi prorokami..., pytać o godność człowieka większych i mniejszych proroków naszego regionu Europy. Tymczasem, kiedy zasiedliśmy do ukonkretniania naszej wizji, do naszych papierów zaczęło sływać coraz więcej proroków. Jeszcze jeden, i jeszcze, i jeszcze, jeszcze. Jednomyślnie zapadła decyzja: Zanim zaczniemy konsultować, spotkajmy się z konsultantami. Zaprośmy ich, posadźmy przy wielkim stole. Przypatrzmy się im. Niech nam eksperci powiedzą, o czym oni prorokują, którzy należą do mniejszych, a którzy do większych, czego od którego możemy oczekiwać... Modyfikacja tematu

nastąpiła kilka miesięcy temu: wielki temat godności człowieka niechaj na razie poczeka. II Forum zamienimy na proste piękne spotkanie z samymi prorokami, by się z nimi zapoznać. Przywiozą ich do Lublina teologowie, którzy – w większości przypadków – są ich najlepszymi znawcami. Niektórzy pisali o nich doktoraty, niektórzy habilitacje.

Przez „proroków” rozumiemy tutaj ludzi Bożych, którzy oczyma wiary postrzegają sytuację, w której żyją, oraz ją interpretują, a nadto wskazują, co należy czynić.

„Prorocy” są hermeneutami znaków czasu. Według Soboru Watykańskiego II znaki czasu „są to znaki obecności lub zamysłów Bożych, mieszczących się w wydarzeniach, potrzebach, pragnieniach ludzi współczesnych (KDK 11). Eksperci soborowi w znakach czasu widzą „zjawiska, które z racji swego upowszechnienia i częstotliwości charakteryzują epokę i za pośrednictwem których wyrażają się potrzeby i aspiracje dzisiejszej ludzkości”.

Do znaków czasu zalicza się praktyczny ateizm mas, ruchy feministyczne, poczucie solidarności narodów, zdolność słusznej autotomii rzeczy świeckich, odnowę liturgii, dążność do sprawiedliwości i pokoju, ekumenizm... Niektórzy przyjmują lokalne znaki czasu, np. dla Kościoła w Meksyku, w Chinach, w Rosji, na Litwie, na Bałkanach czy w Polsce. Prymas Stefan Wyszyński niewątpliwie pełnił funkcję proroka, który wyjaśniał sens następujących po sobie polskich znaków czasu, interpretował je, odsłaniał ukrytą w nich Bożą myśl i mówił narodowi, jaki apel Bóg do niego kieruje; ten prorok konstruował programy duszpasterskie jako odpowiedź na Boże wezwania ukryte w historycznych wydarzeniach. Takim prorokiem był ks. Franciszek

Blachnicki. Takich proroków, większych czy mniejszych Pan Dziejów dał nam wielu. Zaprosiliśmy ich na dogmatyczno-metodologiczną majówkę, by się z nimi zapoznać i włączyć do nowego tworzenia.

Lista kandydatów na zapraszanych proroków rosła i rosła, aż trzeba było ją zamknąć. Zamknięta z prostej pragmatyki pozostaje otwarta na nowe propozycje w przyszłości, a nawet do publikacji. Już w materiałach z konferencji mogą przemawiać liczniejsi prorocy niż ci, którzy tłoczą się w programie.

Programy zestawiają nazwiska. Niektóre jaśnieją, dobrze znane, inne mniej, jeszcze inne po raz pierwszy pojawiają się w polu naszej uwagi. Chodzi, oczywiście, o zgromadzenie faktografii o ich życiu i dziełach. Przede wszystkim jednak chodzi o profetyzm tych ludzi, o to, jak odczytywali sytuację, w których ich Pan postawił, jakie Boże orędzie kierowane do nich słyszeli i jakie programy podejmowali w odpowiedzi na skierowany do nich Boży apel.

Wypada, by spotkanie z prorokami było doksologiczne. Niechaj dymią kadzielnice Bożej chwały, dziękczynienia i radości. Nie wypada jednak, by akademickie spotkanie z prorokami, a w dodatku dogmatyczne, nie owocowało dla teologii. Marzy się nam teologia odnowiona swojskością, konsultujemy swoich proroków, by postąpić mały krok w kierunku teologii Europy Środkowej i Wschodniej.

Oni wychodzili z doświadczenia, na ogół z doświadczenia ludzkiej nędzy, krzywdy, poniżenia, deptania godności i zniewolenia; w takiej sytuacji odnajdowali program bycia uczniem Chrystusa. Niech podpowiedzą teologom, jak poważniej i odważniej nasze doświadczenia wprowadzać w naszą teologię.

Oni pełnili swoją misję proroków na ogół wśród ludu i z ludem; niechaj in-

spirują teologów, jak uprawiać teologię dla życia, dla szerokich rzesz, teologię nie tylko głęboką, ale także przystępną, zrozumiałą i dającą życie.

Program, jaki Szanowni i mili Państwo macie, zmieniał się do ostatniej chwili i nadal jest w ruchu. Otrzymujemy wciąż pocztę elektroniczną od prezydentów czy promotorów naszych proroków. Sytuacja na dzisiejszy poranek wymaga kilku słów korekty:

Ks. prof. Borys Gudziak, rektor Ukraińskiego Uniwersytetu we Lwowie, nie mógł przybyć, gdyż właśnie teraz wyznaczono mu spotkanie z przedstawicielem rządu w sprawie zatwierdzenia Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego.

A teraz na temat koncepcji konferencji.

Założenia:

1. Spotkanie z prorokami ma oświecić teologów. Większy i mniejszy prorocy na służbie mniejszych i większych teologów, a może piękniej – więksi i mniejsi prorocy jako korepetytorzy mniejszych i większych teologów.

2. Punktem docelowym Konferencji jest gruby tom równie inspirujących, co pasjonujących materiałów. Wykładowcy byli proszeni o rozległe teksty ok. 20 stron. Przedłożenia głoszone – ok. 6-7 stron, tyle bowiem czyta się przez 20 minut. Stąd poczucie głębokiego niedosytu na auli i pewnej frustracji prelegentów, którzy nie mogą rozwinąć swoich tez.

3. Czas na dyskusje – wbrew pozorom – mamy obiecujący: to, co program przewiduje w auli, to jedynie zapowiedź tego, co będzie nam dane jako możliwości podczas wieczornych spotkań. Tam będzie okazja dopowiedzi, pytań i dyskusji.

4. Zamierzenia Konferencji najpełniej ujawnią się na samym końcu. Konieczne będziemy usiłovali wycisnąć ze wszystkich tekstów i wszystkich słów maksimum inspiracji dla naszej teologii.

5. Można składać teksty o innych jeszcze prorokach. Można składać na piśmie głosy dyskusyjne, które nie padną tutaj, a są na temat. Końcowa publikacja pozostaje otwarta na czasowo posympozjalne, lecz treściowo sympozjalne, propozycje.

6. Materiały z I konferencji udało się udostępnić na łamach „Teologii w Polsce” (nr 68/69).

*Wprowadzenie merytoryczne
ks. prof. Stanisława Celestyna
Napiórkowskiego,
do Konferencji
„Więksi i mniejsi prorocy”*

21 maja br. odbyła się w Trybunale Koronnym w Lublinie uroczystość wręczenia tegorocznej Nagrody Naukowej im. Skowyrów przyznawanej od 1981 r. staraniem Instytutu Polonijnego KUL. Uroczystość zgromadziła nie tylko rodziny Laureatów, ale także wielu pracowników naukowych i studentów KUL oraz UMCS. Laureatami i Nagrody ex aequo zostali w tym roku Krystyna Romaniszyn z UJ, Adam Koseski z WSH i Marceli Kosman z UAM.

NAGRODA NAUKOWA IMIENIA IRENY I FRANCISZKA SKOWYRÓW ZA ROK 2003

Dypłomy wręczył Prorektor KUL, ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk, który wygłosił okolicznościowe przemówienie i złożył Laureatom życzenia. Na zakończenie spotkania koncert pieśni patriotycznych dał Zespół Tańca Ludowego UMCS. Laudację na cześć nagrodzonych wygłosił przewodniczący Jury Nagrody.

Prof. dr hab. Krystyna Romaniszyn jest osobą w naszym środowisku dobrze znaną. Uczestnictwo w sympozjach organizowanych przez Katolicki Uniwersytet Lubelski, a także stale zamieszczane na łamach „Studiów Polonijnych” jej publikacje, to wszystko mówi samo za siebie. Udało się nam zawłaszczyć niemałą część jej twórczości. Ma ona dla nas walor niejako specjalny, bowiem o wiele trudniej jest uzyskać plon badań szczegółowych, który tak bardzo sobie cenimy i promujemy jego upowszechnianie. Nagrodzona książka *Kulturowe implikacje międzynarodowych migracji*, wydana w serii Biblioteki Polonii naszego Instytutu zasługuje na wyróżnienie z wielu względów. Chciałbym podkreślić jeden, moim zdaniem najważniejszy. Otóż dywagacje teoretyczne, wiadomo, wymagające wielkiej erudycji, często jednak oddalone od rzeczywistości, znalazły w nagrodzonej książce zdumiewająco trafne ilustracje w faktach społecznych składających się na życie emigrancie. Sądzę, że właśnie dzięki temu praca może z powodzeniem trafić do rąk osób mniej obeznanych z tą problematyką. Dzisiaj, w obliczu kurczącego się przestrzennie świata, człowiek często szuka miejsca dla siebie z dala od rodzinnego gniazda. Pani prof. Romaniszyn uświadamia tego konsekwencje. W tym właśnie tkwią, obok naukowych, także społeczne i humanistyczne wartości jej naukowej twórczości.

Dla nikogo, kto bliżej zna działalność Instytutu Polonijnego KUL nie jest tajemnicą, jak bliskie więzy współpracy łączą nas z prof. dr hab. Adamem Koseskim i Wszechnicą Pułtuską, której jest I prorektorem. Długie lata współpracy naukowej i ludzkiej życzliwości nie mo-

gą pozostać bez śladu. Ale przyznanie Nagrody Naukowej im. Skowyrów ma przecież wymiar naukowy. Jest to promowanie dobrej roboty i jej owoców. W przypadku prof. Koseskiego takie podkreślanie uzasadnienia jego wyróżnienia byłoby kłopotliwe, bowiem jego osiągnięcia naukowe i dydaktyczne są szeroko znane. Czyż jednak mogę tutaj przemilczeć tę ich część, która stała się bezpośrednią przyczyną naszego wobec Pana Profesora gestu? Chodzi oczywiście o książkę *Procesy migracji i społeczności polonijne. Problematyka metodologiczno-historiograficzna* wydaną we współpracy Wyższej Szkoły Humanistycznej w Puławach i Instytutu Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL. Już sam fakt połączenia tej inicjatywy wydawniczej mówi sam za siebie. Wracając do treści książki, chcę zwrócić uwagę na połączenie w niej dwóch aspektów, na co już zresztą tytuł wskazuje. To zarazem dwie dziedziny, w których Autor zaznacza swą obecność na płaszczyźnie badań polonijnych. Jedna to metodologia, rozumiana tu głównie jako sposób spojrzenia historycznego na Polonię i Polaków w świecie. Tutaj wyniki jego badań służą coraz liczniejszemu zastępom adeptów nauki w tej dziedzinie. Bowiem nie ulega wątpliwości, że dzieje Polonii wymagają specjalnego podejścia, także metodologicznego. Drugie pole działalności naukowej Pana Rektora Koseskiego to samo zainteresowanie przeszłością i dniem dzisiejszym społeczności polonijnych. Mamy w tym względzie, także w nagrodzonej książce, wiele cennych studiów zorientowanych na syntezę dziejów poszczególnych środowisk polonijnych. Jest to szczególnie cenne jako wskazanie drogi do dalszych badań, ku czemu okazje stwarzają także rekapitulacje historiograficzne. Sądzę, że można poprzestać na tej prezentacji sylwetki naukowej Laureata, mimo, że wydobywamy z niej tylko część streszczającą rację przyznania tej nagrody.

Tak się składa, że przyjaciele nie spotyka się w osamotnieniu. Oczywiście każda z osób, które pozwalamy sobie

wyróżniać, jest nam bliska i jeśli zechce ona nas zaszczycić swoją przyjaźnią, to naszą wyciągamy na dłoni z całą serdecznością. Ale prof. dr hab. Marceli Kosman, podobnie, jak Rektor Koseski, niejako przylgnął do naszego środowiska. Wielokrotna wśród nas obecność i twórcza współpraca, choć niekoniecznie może pobratymstwo tematyczne, stwarzają więzi trwałe i owocne. Twórczość naukowa prof. Kosmana daleko przerasta nasz skromny zagon, uprawiany w ramach Instytutu Polonijnego KUL. Przede wszystkim jest bardzo wielostronna, odważnie wchodząca w tematykę historyczną i kulturową, chyba mu najbliższą. Ale naszemu Laureatowi nie są obce także zainteresowania z dziedziny kultury, ponadto literatura piękna, której zaplecza, jak to ma miejsce w jego publikacjach na temat *Trylogii* Henryka Sienkiewicza i *Quo vadis*, zdaje się poszukiwać. Jakże ważne jest to dzisiaj, zwłaszcza kiedy wcale nie ten i ów, ale przeciętny maturzysta, już nie zna tych dzieł z bezpośredniej lektury, a poniekąd wie o nich za ledwie z filmu. Nie będzie więc przesady, jeśli twórczość prof. Kosmana przyrównamy do koła ratunkowego, które rzuca się na pomoc tonącej w morzu miernoty współczesnej polskiej kulturze, na której kiedyś wychowywali się ci, którzy w większości zdali już egzamin z patriotyzmu i umiłowania tradycji dziadów i pradziadów. Chcę to podkreślić z całą mocą, bowiem nieczęsto nadarza się sposobność, by mówić o takich sprawach i takim językiem. Zbyt wielu bowiem ani chce, ani potrafi go słuchać i rozumieć. Nagrodziliśmy książkę *Z rozważań nad kulturą polityczną w Polsce*. Są to eseje dotyczące na ogół najnowszych naszych dziejów. Kultura polityczna, jej jakość i stopień obecności w życiu politycznym Polski to główny nurt tych rozważań, ale na jego marginesie pojawia się wiele materiału źródłowego, który autor krytycznie zaprezentował, dopomagając tym sposobem nie tylko w odkryciu jego istotnej wartości, ale często niejednemu czytelnikowi także w zrozumieniu.

Laureatami II Nagrody ex aequo są: dr hab. Eugeniusz Niebelski, za książkę *Duchowieństwo lubelskie i podlaskie w powstaniu 1863 roku i na zesłaniu w Rosji* (Lublin 2002) i ks. dr hab. Stanisław Tymosz – *Recepcja reformy trydenckiej w działalności kanoniczno-pastoralnej arcybiskupa Wacława Hieronima Sierakowskiego w latach 1740-1780. Studium historyczno-prawne* (Lublin 2002).

Prof. Niebelski zajmuje się dziejami Polski w XIX w., przy czym nie uprawia wyłącznie problematyki o uznanej wadze politycznej, narodowej, a nawet ogólnohistorycznej. Znajdzie się wśród jego publikacji sporo z historii regionalnej, tych „małych ojczyzn”, bez której nie ma także tej wielkiej, jedynej. Regionalizm Laureata godny jest podkreślenia, gdyż wielu historyków waha się, czy podjąć trud żmudnej kwerendy wokół małego miasteczka, czy nawet wioski, uważając to za stratę czasu. A w rzeczy samej jest to czas dobrze spożytkowany, bowiem te małe monografie utrwalają wydarzenia i ludzi szybko odchodzących w niepamięć. Ludzie, osobistości o wielkich nazwiskach dziejowych, jak i niekiedy mniej znani, to też domena dociekań prof. Niebelskiego. Mówi się dziś często po prostu: biografistyka. Dziedzina w historiografii już prawie wydzielona, samodzielna. I tak faktycznie jest. Potrzeba zarówno własnej metody, jak i specjalnego ujęcia materiału dziejowego, w którym rodzi się, żyje i umiera człowiek. A jednak ta zawodowa, doskonała od strony formalnej biografistyka, to jeszcze coś zgoła innego aniżeli fascynacja ludźmi śledzonymi w całokształcie procesów dziejowych; postaci, które w takim czy innym stopniu je współtworzyły. To jest właśnie cecha biografistyki pióra nasze-

go Laureata. Jako tytuł szczególny tej nagrody wzięliśmy książkę *Duchowieństwo lubelskie i podlaskie w powstaniu 1863 roku i na zesłaniu w Rosji*. Gdy się zważy całość dzieła, jest to spora porcja wiedzy o tym zrywie narodowym, zwłaszcza że autor wziął na warsztat epokę zmierzchu powstania i jego echa w postaci wygasających walk i następstw ze strony mścącego się caratu. Przywołanie wielu postaci ważnych nie tylko w płaszczyźnie regionu, co znalazło swój wyraz w dołączonym do książki słowniku biograficznym, to dodatkowy efekt pracy, perfekcyjny zarówno pod względem metody, jak i wydobytego na światło dzienne materiału.

Kościół nie zapomina nauki żadnego ze swych soborów, bowiem każdy z nich wyjaśnia i uprzątnia współczesnym sobie pokoleniom niezmienny depozyt wiary i moralności. Zatem każdy sobór powszechny w każdej epoce historycznej, niezależnie od jej tendencji i potrzeb, jest przedmiotem badań historycznych czy kanonistycznych, mogących znaleźć zastosowanie we współczesności. Wśród wyróżnionych Nagrodą Skowyrów znalazł się kanonista, ks. dr hab. Stanisław Tymosz, autor potężnej rozmiarami rozprawy *Recepcja reformy trydenckiej w działalności kanoniczno-pastoralnej arcybiskupa Wacława Hieronima Sierakowskiego w latach 1740-1780*. Jest to dzieło odbiegające nie tylko tematyką, ale także sposobem jej przedstawienia od wymienionych wyżej. Autor zadał sobie trud wkomponowania w dokonania Sierakowskiego zasad trydenckich, które wprowadzając przyjęte przez Kościół w Polsce tuż po zakończeniu soboru, stałe jednak w pewnych dziedzinach rozszerzały swój zasięg, wpływając na kształt życia kościelnego

w Rzeczypospolitej. To stopniowe realizowanie się Soboru Trydenckiego, tak realnie tutaj przedstawione, daje wiele do myślenia. Iście benedyktyńska praca Laureata warta jest zauważenia i uznania. Trzeba mieć świadomość, że tego typu praca bywa czytana w chwilach potrzeby uzupełnienia erudycji w danej dziedzinie, sprawdzenia jakiegoś szczegółu. Zatem trudno oczekiwać, by stała się bestsellerem. A bestseller to książka dobrze się sprzedająca. Dobrze wiemy, jak często mało to ma wspólnego z tym, co praca przynosi i czego jest warta. Nasza promocja ma właśnie zachęcić do podejmowania trudu nie dla pokłasku, ale dla sięgania po tematy ambitne i naukowo ważne.

Laureatem Nagrody Specjalnej jest w tym roku dobrze nam znany Zespół Tańca Ludowego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, za podtrzymywanie więzi Polonii z Macierzą, z racji 50-lecia istnienia. Założycielem i dyrektorem jest od początku pan mgr Stanisław Leszczyński. Działalność Zespołu nie ograniczała się tylko do terenu Polski. Występował dosłownie na całym świecie, bo aż w 52 krajach. Koncertował w tych największych, jak USA i w najmniejszym państewku świata, mianowicie w Watykanie. Z uznaniem o Zespole mówił Jan Paweł II. Szczególną dewizą Jubilata są kontakty z Polonią i Polakami na świecie. Rodakom na Wschodzie i Zachodzie lubelski zespół jest bardzo bliski. Tym, którzy kontakt ze Starym Krajem już utracili, przypomina bogatą kulturę Polski. Innych umacnia w łączności z krajem lat dzieciennych. U nie-Polaków zjednuje życzliwość i przyjaźń dla Polski.

ks. Edward Walewander

Laureaci Nagrody Naukowej im. Skowyrów za rok 2003 (od lewej)
prof. dr hab. Marcei Kosman,
dr hab. Eugeniusz Niebelski,
mgr Stanisław Leszczyński,
ks. prof. dr hab. Edward Walewander – przewodniczący Jury Nagrody, prof. dr hab. Adam Koseski, prof. dr hab. Krystyna Romaniszyn, ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk – prorektor KUL wręczający Nagrodę w tym roku, ks. dr hab. Stanisław Tymosz.

Nagroda im. Włodzimierza Pietrzaka dla Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek został tegorocznym laureatem Nagrody im. Włodzimierza Pietrzaka, przyznawanej przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.

Kapituła LVI Nagrody obradująca w dniu 26 maja 2003 r. w Zamościu pod przewodnictwem ks. bp. prof. dr. hab. Jana Śrutwy uhonorowała Rektora KUL nagrodą specjalną za twórczy wkład w rozwój myśli antropologicznej i etycznej, propagowanie postaw moralnych w oparciu o wartości uniwersalne oraz za wybitne osiągnięcia w budowaniu

prawdziwej wspólnoty akademickiej (z Uchwały Kapituły).

Nagroda im. Włodzimierza Pietrzaka, poety i żołnierza, poległego w Powstaniu Warszawskim 22 sierpnia 1944 r., przyznawana jest dorocznie, nieprzerwanie od 54 lat. Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” wyróżnia laureatów za wybitną twórczość naukową, artystyczną, literacką oraz za doniosłe osiągnięcia w działalności formacyjnej, kulturalnej i społecznej, będące świadectwem uniwersalnych wartości ludzkich i chrześcijańskich, a

także postaw i dokonań je wyrażających. Nagroda ma charakter promocyjny i służy uhonorowaniu oraz inspirowaniu działalności, będącej wyrazem postaw właściwych dla chrześcijańskiego humanizmu.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek dołączył do znakomitego grona laureatów. Wśród uhonorowanych są: Roman Brandstaetter, Ernest Bryll, Antoni Gołubiew, Paweł Jasienica, Zygmunt Kubiak, Maria Kuncewiczowa, Zofia Kossak-Szatkowska, Włodzimierz Sedlak, Jerzy Turowicz.

Nagroda miasta Lublina za upowszechnianie kultury w roku 2002 dla Profesora Władysława Panasa

Profesor Władysław Panas jest jednym z tych uczonych, dzięki którym polska nauka i kultura znane są i cennie wysoko w Europie i na świecie. Najbardziej wnikliwy znawca dzieła Brunona Schulza, inicjator nowego nurtu badań nad jego twórczością; teoretyk literatury (kierownik Katedry Teorii Literatury w Instytucie Filologii Polskiej), semiotyk-kabalista, badacz kultury pogranicza etnicznego, największy autorytet w dziedzinie historii lubelskiej przestrzeni – przewodnik w mistycznej wędrówce po „księżde Lublina” w filmie *Magiczne miasto*.

Jest autorem czterech ważnych książek: *W kręgu metody semiotycznej* (Lublin 1991), *Pismo i rana* (Lublin 1996), *Księga blasku. Traktat o kabale w prozie Brunona Schulza* (Lublin 1997) oraz *Bruno od Mesjasza* (Lublin 2001); Wspomnieć należy, iż ostatnia z wymienionych publikacji to nie tylko tekst naukowy, zmieniający dotychczasowe spojrzenie na plastyczną część twórczości drohobyckiego autora, lecz także fakt literacki, o zawrotnej stylistyce, ze znakomitą sensacyjną narracją i strategicznym rytmem stopniowego odsłaniania tajemnicy Schulzowskiej wizji Mesjasza.

Profesor jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich PAN, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Towarzystwa Naukowego im. A. Mickiewicza, Towarzystwa Naukowego KUL; redaktorem naczelnym „Roczników Humanistycznych”, współzałożycielem fundacji Muzyka Kresów. To nie tylko wybitny uczony, pisarz i ceniony dydaktyk. Rzecz można, iż jego osoba, wokół której gromadzi się literackie i artystyczne środowisko Lublina, stała się swego rodzaju zwornikiem życia kulturalnego w naszym mieście. Czerpiąc z jego pisarstwa inspiracje do własnej aktywności, wielu twórców i animatorów kultury wymienia Władysława Panasa jako swojego nauczyciela i mistrza.

Z inicjatywy Profesora – znawcy poezji Józefa Czechowicza – co roku odbywają się w Lublinie uroczyste obchody urodzin poety, których centralnym punktem stało się czytanie *Poematu o mieście Lublinie*, w którym biorą udział zapraszani przez Ośrodek Brama Grodzka Teatr NN przedstawiciele lubelskiego świata kultury, polityki i biznesu.

W listopadzie roku 2002, z racji przypadającej 110. rocznicy urodzin i

60. rocznicy śmierci Brunona Schulza, zorganizowana została przez Profesora międzynarodowa konferencja „Bruno Schulz”. W ułamkach zwierciadła, na którą przybyli najwybitniejsi badacze twórczości drohobyckiego artysty z kraju i zagranicy (Niemcy, Włochy, Węgry, Ukraina, Stany Zjednoczone, Izrael, Serbia...), i która była największym z dotychczasowych wydarzeń kulturalnych na świecie poświęconych temu pisarzowi.

Obok działalności stricte naukowej, Profesor Panas prowadzi także szeroko zakrojoną działalność popularyzatorską, na którą składa się aktywna współpraca z radiem, telewizją i prasą lokalną. Jego liczne pomysły artystyczne, podejmowane i realizowane przez środowiska twórcze Lublina, zmieniają wizerunek miasta czyniąc z niego ważny ośrodek kulturalny; „lubelski” zaś nurt eseistyki Profesora, nawiązujący do wielokulturowych tradycji regionu, przywraca jego historii i przestrzeni niezwykłość symboliki wyrastającej z bogactwa przekazów różnych narodów i religii, współtworzących niegdyś pełną dramatycznych znaczeń atmosferę miasta Unii Wschodu i Zachodu.

Serdecznie gratulujemy nagrody!

W dniach 6-22 lipca 2003 Chór Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przebywał w Republice Południowej Afryki, gdzie uczestniczył w Międzynarodowym Festiwalu (African Meropa International Choral Festival) w Polokwane. Udział Chóru w tym festiwalu był dla zespołu dużym doświadczeniem kulturowym, wspaniałą okazją do poznania bardzo ciekawej kultury afrykańskiej, szeroko prezentowanej przez zespoły przybyłe z różnych części Afryki Południowej. Spotkanie tak różnych kultur było dla uczestników festiwalu bardzo wartościowym i ubogacającym przeżyciem.

Chór KUL występował także w innych miejscowościach Prowincji Limpopo, był zaproszony do kilku szkół afrykańskich, gdzie również prezentował polską muzykę choralną.

Na zakończenie pobytu w RPA Chór wystąpił z koncertem w kaplicy Uniwersytetu w Pretorii, zorganizowanym przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Pretorii. Koncert ten był szczególną okazją do spotkania z Polonią zamieszkałą w stolicy RPA.

Całość niezapomnianych wrażeń z Południowej Afryki uzupełnia wizyta Chóru w Parku Narodowym Krugera, gdzie zespół miał możliwość podziwiania afrykańskiej przyrody.

Koncerty Chóru KUL w RPA

Doktoraty w roku akademickim 2002/03

Wydział Teologii

- **Ks. Jarosław Marczewski:** *Duszpasterska działalność Kościoła w średniowiecznym Lublinie*. Promotor: ks. prof. dr hab. Marek Zahajkiewicz
- **Ks. Wiesław Oleszek:** *Przepowiadanie o Świętych na podstawie homilii beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych Jana Pawła II wygłoszonych w latach 1979-2001*. Promotor: ks. prof. dr hab. Władysław Głowa
- **Ewa Miśkowiec:** *Ocena w katechezie w opinii katechetów i katechizowanych*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński
- **Anna Zhyrkova:** *Filozofia Jana Damascyńskiego w świetle...* Promotor: ks. prof. dr hab. Franciszek Drączkowski
- **Volodymyr Kovalkovsky:** *Antropologia personalistyczna Wincentego Granata*. Promotor: ks. prof. dr hab. Czesław Bartnik
- **Ks. Krzysztof Masłowski:** *Zespół hospicyjny w postudzie chorem terminalnie. Studium pastoralne na podstawie badań wybranych ośrodków hospicyjnych w Polsce*. Promotor: ks. dr hab. Mirosław Kalinowski
- **Ks. Grzegorz Lechowicz:** *Wartości wychowawcze Ewangelii i ich realizacja w teorii warstwicowej wychowania Stefana Kunowskiego*. Promotor: o. prof. dr hab. Antoni Nowak
- **Ks. Dariusz Człapiński:** *Misterium choroby i cierpienia w życiu chrześcijańskim w świetle księgi liturgicznej Sakramenty chorych. Obrzędy i duszpasterstwo*. Promotor: ks. prof. dr hab. Jerzy Kopec
- **Ks. Leszek Pintal:** *Nauczanie Kościoła współczesnego na temat przygotowania wiernych do Wielkanocy w przepowiadaniu niedzielnym dla dorosłych. Studium homiletyczno-liturgiczne w świetle wybranych homilii opublikowanych w polskich czasopiśmie homiletycznych w latach 1973-2000*. Promotor: ks. prof. dr hab. Władysław Głowa
- **Ks. Piotr Dernowski:** *Modele paranezy chrzcielnej w listach świętego Pawła*. Promotor: o. prof. dr hab. Helmut Langkammer
- **Ks. Stanisław Grodz:** *Wybrane nurty afrykańskiej chrystologii na tle ich rodzimego kontekstu religijnego*. Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk Zimor
- **Ks. Paweł Borto:** *Tradycja a Objawienie w teologii Yves Congara i Henri de Lubaca*. Promotor: ks. prof. dr hab. Marian Rusecki
- **Małgorzata Grzenia:** *Chrystocentryzm dziejów w świetle nauczania Jana Pawła II*. Promotor: ks. prof. dr hab. Marian Rusecki
- **Ks. Roman Słupek:** *Kolegialność Kościoła według Yves Congara*. Promotor: ks. prof. dr hab. Marian Rusecki
- **Ks. Richard Gorban:** *Teologia historii według Mikołaja Bierdiajewa*. Promotor: ks. prof. dr hab. Czesław Bartnik
- **Ks. Taras Hrynchyshyn:** *Postawy młodzieży katechizowanej wobec sakramentu pokuty i pojednania. (Studium teoretyczno-empiryczne na podstawie badań wybranych klas X-XI szkół średnich we Lwowie)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński
- **Ks. Leon Poednik:** *Duszpasterstwo głucho-*

niemych w Kościele katolickim i protestanckim w Niemczech (studium porównawcze). Promotor: ks. prof. dr hab. Cyprian Rogowski, UMW w Olsztynie

- **Ks. Robert Skrzypczak:** *Ecclesia in statu missionis. Podstawy eklezjologii misyjnej w świetle dokumentów papieża Jana Pawła II*. Promotor: ks. prof. dr hab. Czesław Bartnik
- **Ks. Wojciech Skibicki:** *Instytucja katechumenatu dorosłych w praktyce duszpasterskiej diecezji polskich*. Promotor: ks. prof. dr hab. Józef Kopec
- **Krzysztof Staniek:** *Teologia kazań wygłoszonych w czasie koronacji obrazów i figur Matki Bożej w Polsce w II połowie XX wieku*. Promotor: o. prof. dr hab. Stanisław Napiórkowski
- **Ks. Marek Dziak:** *Chrystocentryzm relacji Ojciec-Syn i uczniowie a świat w świetle perykopy J 15,1-16,3*. Promotor: o. prof. dr hab. Helmut Langkammer
- **Ks. Stefan Tuka:** *Kongresy Eucharystyczne w służbie przekazu wiary i odnowy moralnej Kościoła na Słowacji*. Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Zasępa
- **Ks. Piotr Kandef:** *Liturgia celebracją Misterium Chrystusa w Kościele w ujęciu Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego (1921-1987)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Jerzy J. Kopec
- **Ks. Daniel Swend:** *Hansa Wandenfelsa koncepcja teologii fundamentalnej stosowanej*. Promotor: ks. prof. dr hab. Marian Rusecki
- **Ks. Jerzy Czerwień:** *Sobór Konstantynopolski I i synodalne reakcje Kościoła zachodniego w IV wieku*. Promotor: ks. bp prof. dr hab. Jan Śrutwa
- **Ks. Paweł Maciaszek:** *Kapłan jako ikona Chrystusa – Dobrego Pasterza na podstawie odnowionych obrzędów święceń i adhortacji apostolskiej „Pastores dabo vobis”*. Promotor: ks. prof. dr hab. Zbigniew Wit
- **Ks. Roman Buchta:** *Znajomość przypowieści ewangelicznych u katechizowanych maturzystów Liceów Ogólnokształcących w Rudzie Śląskiej*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński
- **Ks. Paweł Rabczyński:** *Znaki czasów według Marie-Dominique’a Chenu*. Promotor: ks. prof. dr hab. Marian Rusecki
- **Ks. Włodzimierz Wieczorek:** *Chrześcijaństwo wobec kultury. Studium teologiczno-moralne na podstawie Konferencji Lambeth*. Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Dziuba
- **Ks. Mirosław Jasiński:** *Posłannictwo proroka w cyklu Elizeusza. Studium egzegetyczno-teologiczne 1 Krl 19,15 – 2 Krl 13,21*. Promotor: prof. dr hab. Urszula Szwarz
- **Wojciech Stabryła:** *Któż taki jak IHHW? Analiza porównawcza tekstów Wj 15 i Ps 77*. Promotor: prof. dr hab. Urszula Szwarz
- **Ewa Pilarek:** *Wspólnotowość środowiska szkolnego problemem katechetycznym*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński
- **Ks. Krzysztof Budzyń:** *Stan katechizacji w Diecezji Rzeszowskiej w latach 1992-2000*.

Studium teoretyczno-empiryczne na podstawie badań własnych wybranych grup katechetów. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński

- **Ks. Mariusz Rak:** *Postawy młodzieży wobec tradycji religijnej na przykładzie Liceum Ekonomicznego w Otwocku*. Promotor: ks. bp prof. dr hab. Kazimierz Ryczan
- **Ks. Wiesław Hudek:** *Muzyka liturgiczna w sanktuarium Matki Bożej w Piekarach Śląskich w latach 1925-2000*. Promotor: ks. prof. dr hab. Zbigniew Wit
- **Magdalena Parzyszek:** *Personalistyczny wymiar duchowości chrześcijańskiej w nauczaniu Stefana Kardynała Wyszyńskiego*. Promotor: ks. prof. dr hab. Jerzy Misiurek
- **Ks. Mariusz Konieczny:** *Stwórca w XX-wiecznej myśli europejskiej*. Promotor: ks. prof. dr hab. Czesław Bartnik
- **Ks. Paweł Janowski:** *Zakony i zgromadzenia zakonne męskie w diecezji lubelskiej w latach 1918-1939*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk
- **O. Piotr Gołabek:** *Modlitwa katechizowanej młodzieży uczestniczącej w rekolekcjach na Górze Świętej Anny (studium teoretyczno-empiryczne na podstawie badań własnych)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński
- **Ks. Dariusz Kujawa:** *Chrzest Jezusa w Jordanie (Mt 3,13-17; Mk 1,9-11; Łk 3,21-22) w posoborowym przepowiadaniu polskim. Studium egzegetyczno-homiletyczne*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Bielecki
- **Ks. Lubomir Petrik:** *Działalność dziennikarska duchowieństwa greckokatolickiego w Katolickich Nowinach i w Duchowym Pasterzu w latach 1968-2000*. Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Zasępa
- **Ks. Michał Hospodár:** *Teologiczna i historyczno-społeczna problematyka kalendarza greckokatolickiego 1969-2000*. Promotor: ks. prof. dr hab. Tadeusz Zasępa
- **Ks. Dariusz Pudelko:** *Katecheta współczesny w stylu systemu prewencyjnego św. Jana Bosko*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpaczyński

Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji

Sekcja Prawa Kanonicznego

- **Ks. Marian Bert:** *Kanoniczna sytuacja wierznych żyjących w związkach niematażeńskich w warunkach Kościoła Katolickiego w Niemczech po Soborze Watykańskim II*. Promotor: ks. bp prof. dr hab. Andrzej Dzięga
- **Ks. Józef Kula:** *Sprawa beatyfikacji ks. Wojciecha Blaszyńskiego (1806-1866). Studium prawnohistoryczne*. Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk Misztal
- **Ks. Józef Sądej:** *Współdziałanie Kościoła i państwa w nauczaniu Prymasa i Episkopatu Polski (1945-1980)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Józef Krukowski
- **Ks. Wojciech Wąsik:** *Ewolucja treści obowiązku chrześcijańskiego wychowania w Kodeksach łacińskich i kodeksie Kanonów Ko-*

ściółów Wschodnich. Promotor: ks. prof. dr hab. Marian Stasiak

- **Ks. Mirosław Wróbel:** *Instytucja warunku w kanonicznym prawie małżeńskim*. Promotor: ks. bp prof. dr hab. Andrzej Dzięga

Sekcja Prawa

- **Agnieszka Baran:** *Prawno-administracyjne instrumenty koordynacji polityki przestrzennej w ramach euroregionów*. Promotor: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek
- **Mariusz Czyżak:** *Odrębność polskiego prawa karnego wojskowego wobec prawa karnego powszechnego*. Promotor: prof. dr hab. Alicja Grześkowiak
- **Grzegorz Gozdór:** *Prywatny sektor ochrony. Rola i miejsce w systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego*. Promotor: prof. dr hab. Jan Widacki
- **Katarzyna Jasiukiewicz:** *Publicznoprawny charakter zezwoleń i koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej*. Promotor: prof. dr hab. Marian Zdyb
- **Robert Kędziora:** *Porozumienia cenowe ograniczające konkurencję*. Promotor: prof. dr hab. Marian Zdyb
- **Radosław Krajewski:** *Prawna ochrona życia człowieka w prawie polskim i prawie kanonicznym. Studium porównawcze nad zagadnieniami kontrowersyjnymi*. Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Gręźlikowski (UKSW)
- **Beata Kucia-Guściora:** *Polskie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania*. Promotor: prof. dr hab. Jan Gluchowski
- **Marzena Lipska:** *Urząd Ministra Spraw Wewnętrznych w strukturze konstytucyjnych organów państwa (1918-1939)*. Promotor: prof. dr hab. Grzegorz Górski
- **Witold Misiuda-Rewera:** *Regiony i samorządność lokalna w ładzie państwa na przykładzie Włoch*. Promotor: prof. dr hab. Marian Zdyb
- **Ryszard Pessel:** *Sposoby rekompensowania skutków naruszeń prawa własności wynikających ze stosowania aktów nacjonalizacyjnych w latach 1944-1962*. Promotor: prof. dr hab. Marian Zdyb
- **Magdalena Pyter:** *Nurt historyczny w kanonistyce polskiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego*. Promotor: ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński
- **Piotr Zakrzewski:** *Charakter prawny majątku spółdzielni*. Promotor: prof. dr hab. Henryk Cioch
- **Marcin Zaborski:** *Ustrój sądów wojskowych w Polsce w latach 1944-1955*. Promotor: prof. dr hab. Grzegorz Górski

Wydział Filozofii

- **Ks. Jan Jankowski:** *Epistemologiczno-metafizyczne podstawy koncepcji „społeczeństwa otwartego” Karola Peppera*. Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk
- **Martyna Koszkało:** *Struktura bytu indywidualnego i jego jednostkowienie. Analiza wybranych dzieł Jana Duns Szkota*. Promotor: ks. dr hab. Edward Zieliński, prof. KUL
- **Dariusz Kucharski:** *Spór o przedmiot poznania. T. Reida krytyka podstaw filozofii G. Berkeleya*. Promotor: prof. dr hab. Jan Czerkawski
- **Przemysław Gut:** *Spór monizm – pluralizm w filozofii XVII wieku. G. W. Leibniza uzasad-*

nienie pluralizmu metafizycznego. Promotor: prof. dr hab. Jan Czerkawski

- **Alicja Łyskawka:** *Deifikacja człowieka jako forma alienacji*. Promotor: s. prof. dr hab. Zofia Zdybicka
- **O. Peter Fotta:** *Mieczysława A. Krąpca koncepcja filozofii realistycznej*. Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk
- **Beata Kosiba:** *Polska myśl katolicka wobec liberalizmu (próba rekonstrukcji sytuacji w Polsce po roku 1989)*. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Gałkowski
- **Iwona Lipiec:** *Komunikacja elektromagnetyczna między organizmami jako przejaw natury życia*. Promotor: dr hab. Marian Wnuk, prof. KUL
- **Jurij Załoska:** *Koncepcja filozofii religii w Filozoficznej Szkole Lubelskiej*. Promotor: s. prof. dr hab. Zofia Zdybicka
- **Ks. Adam Gardyas:** *Transcendencja i immanencja Boga w świecie w ujęciu przedstawicieli filozofii procesu*. Promotor: s. prof. dr hab. Zofia Zdybicka
- **O. Paweł Furdzik:** *Kontemplacja jako przejaw najdoskonalszego życia osobowego człowieka w ujęciu świętego Tomasza z Akwinu*. Promotor: s. prof. dr hab. Zofia Zdybicka
- **Rafał Wierchosławski:** *Podmiot intencjonalny a wyjaśnianie w naukach społecznych. Studium metodologiczne*. Promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Bronk

Wydział Nauk Humanistycznych

- **Jerzy Wójcik:** *The Phonology of Old English Syllable Structure*. Promotor: prof. dr hab. Edmund Gussmann
- **Irena Kozimala:** *Lwowska Chorągiew Harce-rek ZHP w latach 1911-1939*. Promotor: prof. dr hab. Tomasz Strzembosz
- **Elżbieta Dybek:** *Lokacje na prawie niemieckim w ziemi przemyskiej w latach 1345-1434*. Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Wiśniowski
- **Małgorzata Górská:** *Walencja rzeczowników łacińskich na podstawie mów Cyserona*. Promotor: dr hab. Michał Kaczmarkowski, prof. KUL
- **Małgorzata Sikorska:** *Phonetisch – phone-*

matisch gesteuerte Wortschatzprogression für Deutsch Lernende mit Polnisch als Muttersprache: Möglichkeiten und Grenzen. Promotor: prof. dr hab. Franciszek Gruzca

- **Witold Wołowski:** *L'adialogisme et le poétisation du texte dramatique dans le théâtre de François Billeloux*. Promotor: prof. dr hab. Halina Sawicka
- **Jacek Chachaj:** *Szkolnictwo parafialne na Rusi Koronnej w okresie od XVI do XVIII wieku*. Promotor: prof. dr hab. Stanisław Litak
- **Sebastian Piotrowski:** *Realizacja zadań językowych a sposób dostępu do języka obcego w procesie uczenia się języka francuskiego, przykład polskiej szkoły średniej*. Promotor: dr hab. Michał Kaczmarkowski, prof. KUL
- **Wiesław Pawlak:** *Koncept w polskich kazaniach barokowych*. Promotor: dr hab. Mirosława Hanusiewicz, prof. KUL
- **Paweł Grabczak:** *Seminaria duchowne łucko-żytomierskiej diecezji w latach 1798-1842*. Promotor: dr hab. Stanisław Olczak, prof. KUL
- **Monika Grygiel:** *Poetycki świat wartości we wczesnej twórczości Josifa Brodskiego*. Promotor: dr hab. Anna Woźniak, prof. KUL
- **Magdalena Howorus-Czajka:** *Rola czasopiśmiennictwa w rozpowszechnianiu idei abstrakcji niegeometrycznej w sztuce polskiej w latach czterdziestych i pięćdziesiątych XX w.* Promotor: dr hab. Lechosław Lameński, prof. KUL
- **Andrzej Niewiński:** *Przestrzeń kościelna w topografii średniowiecznego Krakowa*. Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Wiśniowski
- **Andrzej Antoszek:** *Don DeLillo's Evolving Picture of Contemporary America*. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Durczak
- **Helena Gierowska:** *Narodowe grupy wyznań chrześcijańskich w guberni podolskiej w latach 1864-1917*. Promotor: prof. dr hab. Hanna Dylagowa
- **Antonina Kozyrska:** *Arcybiskup Edward Ropp (1851-1939). Życie i działalność*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk
- **Tatiana Kołodyńska:** *Opis systemu ukraińskiej gwary nadszańskiej we wsi Kalników w województwie podkarpackim*. Promotor: prof. dr hab. Michał Łesiov

► Doktoraty w roku akademickim 2002/03

- **Maciej Münnich:** *Obraz Jahwe jako władcy choroby w Biblii Hebrajskiej na tle innych bóstw bliskowschodnich*. Promotor: prof. dr hab. Włodzimierz Lengauer
- **Marcin Lachowski:** *Awangarda wobec instytucji. Galerie w Polsce lat 60. i 70. XX wieku*. Promotor: prof. dr hab. Elżbieta Wolicka-Wolszleger

Wydział Nauk Społecznych

- **Barbara Kałdon:** *Profilaktyka nadużywania alkoholu przez młodzież szkoły ponadpodstawowej*. Promotor: prof. dr hab. Zofia Ostrianska
- **Ks. Piotr Szoltyś:** *Wzajemne relacje między Kościołem a państwem w nauczaniu społecznym Kościoła*. Promotor: ks. prof. dr hab. Franciszek Mazurek
- **Anna Mróz:** *Rozwój osoby według teorii dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego (Analiza doświadczeń wybranej grupy)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Czesław Cekiera
- **Ks. Waldemar Klinkosz:** *Osobowościowe uwarunkowania osiągnięć akademickich studentów niewidomych i słabo widzących*. Promotor: prof. dr hab. Andrzej Sękowski
- **Ks. Norbert Wons:** *Problem autonomii mniejszości narodowych w Europie w świetle nauczania społecznego Kościoła*. Promotor: ks. prof. dr hab. Franciszek Mazurek
- **Ks. Stanisław Lis:** *Otfrieda Höffego teoria sprawiedliwości*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk
- **Piotr Szulich:** *Adama Rodzińskiego koncepcja personalizmu społecznego*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk
- **Beata Zatwarnicka-Madura:** *Techniki sprzedaży osobistej w marketingowym modelu komunikacji*. Promotor: dr hab. Marek Prymon, prof. AE Wrocław
- **Izabela Sebastyańska:** *Rozwój decyzji dotyczących planowania własnego życia u młodzieży męskiej i żeńskiej (empiryczne badania osób w wieku 12-25 lat)*. Promotor: dr hab. Czesław Walesa, prof. KUL
- **Barbara Kiereś:** *Małżeństwo i rodzina jako spełnianie się człowieka – osoby. Studium pedagogiczne na kanwie dorobku F. W. Bednarskiego OP*. Promotor: ks. dr hab. Józef Wilk, prof. KUL
- **Ks. Bogusz Lewandowski:** *Cechy i funkcje radiofonii katolickiej w Polsce*. Promotor: ks. prof. dr hab. Leon Dyczewski
- **Magdalena Kozik:** *Style kierowania personelem a system wartości (perspektywa notyczna)*. Promotor: ks. dr hab. Kazimierz Popielski, prof. KUL
- **Witold Laskowski:** *Filozoficzna koncepcja kultury w ujęciu współczesnych polskich personalistów*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk
- **Paweł Marzec:** *Adaptacja koncepcji promocji organizacji non-profit do działalności Kościoła katolickiego w Polsce*. Promotor: dr hab. Kazimierz Kłosiński, prof. KUL
- **Iwona Czuma:** *Osobowościowe korelaty sukcesów zawodowych menedżerów*. Promotor: ks. prof. dr hab. Czesław Cekiera
- **Urszula Tokarska:** *Stan i uwarunkowania kultury pedagogicznej współczesnych rodziców w świetle badań*. Promotor: ks. dr hab. Józef Wilk, prof. KUL
- **Krystyna Klimek:** *Postawy pielęgniarzek wobec osób chorych w okresie terminalnym. Empiryczne badania personelu pielęgniarskiego województwa małopolskiego i dolnośląskiego*. Promotor: ks. dr hab. Kazimierz Popielski, prof. KUL
- **Ks. Wiesław Błaszczak:** *Poczucie zmiany osobowości po doświadczeniu realnego zagrożenia życia*. Promotor: dr hab. Piotr Oleś, prof. KUL
- **Angelika Szymańska:** *Znaczenie socjoterapeutycznych oddziaływań w adaptacji do służby wojskowej*. Promotor: ks. dr hab. Zenon Uchnast, prof. KUL
- **Ks. Tomasz Czernik:** *Koncepcja człowieka i społeczności w poglądach George'a Santayany*. Promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk
- **Katarzyna Nowak:** *Poczucie jakości życia u osób chorych psychicznie*. Promotor: dr hab. Stanisław Steuden, prof. KUL
- **Marek Ziemia:** *Od ruchu społecznego do organizacji związkowej: cele i działalność NSZZ „Solidarność” w Stalowej Woli w latach 1980-2000*. Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Mariański
- **Beata Mirucka:** *Regulacyjna rola „ja” cieleśnego w funkcjonowaniu osobowości kobiet z bulimią psychiczną*. Promotor: prof. dr hab. Maria Braun-Gałkowska
- **Magdalena Kossak:** *Rozwój religijności w okresie dorastania i młodzieńczym (Psychologiczna analiza w perspektywie psychologii narracyjnej)*. Promotor: dr hab. Czesław Walesa, prof. KUL
- **Ks. Marek Jarosz:** *Relacja religijna a „ja” społeczne*. Promotor: ks. prof. dr hab. Władysław Prężyna
- **Ewa Domagała-Zyś:** *Relacje młodzieży z osobami znaczącymi a trudności w nauce (badania młodzieży gimnazjalnej)*. Promotor: prof. dr hab. Teresa Kukołowicz
- **Witold Starnawski:** *Wychowawcza rola prawdy w kształtowaniu wspólnoty według K. Wojtyły*. Promotor: dr hab. Wojciech Chudy, prof. KUL
- **Anna Skiert:** *Wartości moralne młodzieży we współczesnej średniej szkole medycznej (na przykładzie wybranych szkół medycznych z województwa lubelskiego)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Mariański
- **Krystyna Szpak-Lipińska:** *Etos pielęgniarzek w warunkach transformacji ustrojowej (na podstawie badań socjologicznych w SPZOZ w Chełmie)*. Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Mariański
- **Ks. Andrzej Turek:** *Tożsamość społeczno-kulturowa Romana Brandstaettera*. Promotor: ks. prof. dr hab. Leon Dyczewski
- **Monika Piątek:** *Psychologiczna analiza rozwoju religijności młodzieży męskiej i żeńskiej. (Badania empiryczne osób od 12 do 24 lat)*. Promotor: dr hab. Czesław Walesa, prof. KUL
- **Ks. Piotr Mazur:** *Szkolnictwo na Lubelszczyźnie w świetle prasy lokalnej 1918-1939*. Promotor: ks. dr hab. Edward Walewander, prof. KUL
- **Agnieszka Grędzik:** *Oświata i szkolnictwo polskie na Białorusi 1989-2001*. Promotor: ks. prof. dr hab. Roman Dzwonkowski
- **Małgorzata Siekańska:** *Psychologiczne uwarunkowania zadowolenia z pracy zawodowej osób zdolnych*. Promotor: prof. dr hab. Andrzej Sękowski
- **Dagmara Musiał:** *Przyjmowanie perspektywy drugiej osoby w ujmowaniu szczęścia (badania rozwojowe osób w wieku od 12 do 24 lat)*. Promotor: dr hab. Czesław Walesa, prof. KUL
- **Wanda Kostecka:** *Zintegrowany program terapii osób jakających się*. Promotor: dr hab. Kazimiera Krakowiak, prof. KUL
- **Anna Pilszyk:** *Psychologiczna analiza zachowania w przedstarzych i starczych zespołach otępiennych*. Promotor: dr hab. Stanisław Steuden, prof. KUL
- **Janusz Skwarek:** *Rola oświaty dorosłych w życiu osobistym i karierze zawodowej uczestników kształcenia*. Promotor: dr hab. Anna Kwak, prof. UW Warszawa
- **S. Beata Zarzycka:** *Psychospołeczne uwarunkowania poczucia zmian w obrazie siebie w trakcie formacji zakonnej*. Promotor: ks. prof. dr hab. Władysław Prężyna
- **Amelia Dziurda-Multan:** *Dziecięce strategie tworzenia nazw*. Promotor: dr hab. Kazimiera Krakowiak, prof. KUL
- **Małgorzata Artymiak:** *Henry'ego A. Murray'a podejście personologiczne w teorii motywacji i osobowości*. Promotor: ks. dr hab. Zenon Uchnast, prof. KUL
- **Beata Fałda:** *Modelowanie dynamiczne procesów ekonomicznych*. Promotor: dr hab. Józef Zając, prof. KUL
- **Lidia Janiszewska:** *Psychologiczne i społeczne wyznaczniki postaw pielęgniarzek wobec chorych na AIDS*. Promotor: dr hab. Zygfryd Juczyński, prof. UL
- **Marek Korzeniowski:** *Religijność pokoleń na Śląsku Opolskim. Studium socjologiczne na przykładzie rejonu kędzierzyńsko-kozielskiego*. Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Mariański
- **Monika Redziak:** *Antycypacja własnej religijności u młodzieży. Rozwojowe badania osób w wieku od 12 do 24 lat*. Promotor: dr hab. Czesław Walesa, prof. KUL
- **Ks. Sławomir Pokorniecki:** *Postawy wobec religii a postawy wobec pracy inteligencji technicznej na przykładzie Stoczni Gdańskiej S.A.* Studium socjologiczne. Promotor: ks. prof. dr hab. Janusz Mariański
- **Adam Juchnowicz:** *Postawy wobec internetu jako narzędzia poznawczo-komunikacyjnego. Psychologiczne studium empiryczne*. Promotor: prof. dr hab. Adam Biela
- **Dorota Ruszkiewicz:** *Realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczej w rodzinie samotnego ojca*. Promotor: prof. dr hab. Henryk Cudak, AŚ Filia w Piotrkowie Trybunalskim

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**W dniach 5-7 czerwca
br. przebywali w
Lublinie rektorzy
większości polskich
szkół akademickich.
Uczestniczyli w Konferencji
Rektorów Akademickich
Szkół Polskich, której
przewodniczy prof. dr hab.
Franciszek Ziejka (UJ), a
gospodarzem na terenie
Lublina był rektor KUL
ks. prof. dr hab. Andrzej
Szostek.
więcej na str. 10**

**Od trzydziestu już lat Szkoła
Letnia Języka i Kultury
Polskiej Katolickiego
Uniwersytetu Lubelskiego
zaprasza obcokrajowców
zainteresowanych
pogłębianiem wiedzy o naszej
kulturze, tradycji i języku.
Tegoroczne zajęcia potrwają
od 14 lipca do 30 września.
więcej na str. 8**

Szkoła Letnia Języka i Kultury Polskiej

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego